

1/767
4880/16868

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-850/1045

Ankara

3 / 3 / 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 25/2/2004 tarihinde kararlaştırılan "İl Özel İdareleri Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

1215101
Planue Butce
43.2004-1/767
Now ~~10/11~~ 11/13
J. J. J.

GENEL GEREKÇE

Bütün dünyada toplumsal yapı ve ilişkileri derinden etkileyen hızlı bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. 20. yüzyılın son çeyreğinde başlayan ve 21. yüzyılda da devam edeceği anlaşılan bu değişim ve dönüşüm süreci her alanda olduğu gibi kamu yönetimi düşüncesi, yapısı ve fonksiyonları üzerinde derin etkiler bırakmış, neyi nasıl yapması gerektiğinden hareketle, devletin görevlerinde ve iş yapma yöntemlerinde tartışmalara yol açmıştır.

Kamunun rolünün yeniden tanımlanmasına yol açan bu tartışmalar, kamu yönetiminin demokratikleştirilmesi taleplerini de beraberinde getirmiştir. Geleneksel temsil yönteminin yeterli olmadığı, daha demokratik bir kamu yönetimi için yönetim ve hizmet sunumunda açıklık, katılım, sorumluluk ve hesap verebilirlik ilkelerinin hayata geçirilmesi gerektiği, bu ilkelerin aynı zamanda etkin bir kamu yönetiminin zorunlu unsurları arasında olduğu bilinmektedir.

Yeni kamu yönetimi anlayışı, yönetimde etkinlik ve verimliliği temel almaktadır. Geleceğin belirsizliklerine karşı hazırlıklı olma, hızlı karar alma ve sorunlara süratle uygun çözümler bulma, değişime uyum sağlamanın temel gerekleridir. Kamu yönetiminde yeniden yapılanma, mahallî idarelerde de bir dönüşüm ve değişimi gerekli kılmaktadır. Mahallî idarelerin teşkilât yapıları, görev ve yetkileri, çalışma yöntemleri ve süreçleri ile amaçları da değişimin konusu olacaktır. Bu idarelerde aşırı bürokratik yapıların kaldırılması, etkin çalışan esnek ve daha küçük birimlerin oluşturulması, çalışma yöntem ve süreçlerinin sorgulanması gerekmektedir.

Esnek ve yatay örgütlenme yanında geleceği öngören stratejik yönetimin öne çıkması; kamunun girişimci ve rekabet edebilir olması gerektiğine vurgu yapılması ademi merkeziyetçilikle de uyumlu olan bir durumdur. Kamu hizmetlerinin sunumunda mahallî idarelere daha çok görev ve sorumluluk verilmesi merkezî idare ile mahallî idareler arasındaki yetki ve kaynak dağılımının geleneksel yapısının değiştirilmesini de zorunlu kılmaktadır.

Dolayısıyla mahallî idarelerin daha fazla yetki, sorumluluk ve kaynakla desteklenmesi, bu idarelerin yönetim yapı ve anlayışlarında da buna uygun değişimleri gerektirmektedir. Gün geçtikçe yenilenen ve çeşitlenen toplumsal ihtiyaç ve beklentilerin daha iyi karşılanabilmesi, bu alandaki çağdaş değişim ve gelişmelerin yeterince kavranmasından geçmektedir. Yerel nitelikli kamu hizmetlerinin sunumunda hizmetlerden yararlananların memnuniyetini artırmak, hukuka uygunluğu, etkinliği ve verimliliği sağlamak için vatandaş taleplerini temel alan bir anlayışı yönetime hakim kılmak gerekmektedir. Sonuca, yani çıktılara odaklanan bir yönetimde hesap verebilirliği, açıklığı, saydamlığı, katılımı, öngörülebilirliği kapsayan mekanizmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Mahallî idareler temsili demokraside halkın yerel kamusal menfaatlerinin teminatıdır. Diğer taraftan, demokratik sistemin önemli bir unsuru olarak çoğulculuğun, katılımın sağlanmasında, yerel ve ulusal menfaatlerin uzlaştırılmasında, halkın tercihleri ile talep ve beklentilerinin yönetime yansıtılmasında mahallî idarelerin önemli rolleri bulunmaktadır. Mahallî idareler, halkın katılımını sağlamada merkezî idareye göre çok daha fazla imkân ve yeteneklere sahiptir ve böylece tüm sistemin yönetim kapasitesini de güçlendirmektedir.

Mahallî idareler vatandaşlara ilave seçme ve seçilme imkânı sağlamakta, sivil toplum

örgütleri de dahil olmak üzere onlara daha fazla katılım imkânı vermektedir. Böylece adeta demokrasi için eğitim merkezleri işlevini görmektedir. Ayrıca, mahallî politikacılar her gün birlikte oldukları halka karşı daha fazla sorumluluk hissetmektedir.

Fransız örneğinden etkilenecek Osmanlı taşra yönetiminin merkeziyetçi yapısına uygun olarak kurulan il özel idarelerimizin tarihi, 1864 tarihli Teşkili Vilayet Nizamnamesi ile kurulan vilayet umumi meclislerine kadar gider.

Vilayet umumi meclisleri bugünkü il özel idarelerinin temelini oluşturmaktadır. Osmanlı taşra yönetiminin yeniden yapılanması çerçevesinde kurulan ve ilk önce Mithat Paşanın valilik yaptığı Tuna vilayetinde ve Edirne, Bosna ve Trablusgarp vilayetlerinde uygulamaya konulan umumi meclisler, tamamen istişarî bir organ olup varlıklarını günümüzde il genel meclisleri olarak sürdürmektedir. Vilayet umumi meclislerinin ülkemizde mahallî idare anlayışının yerleşmesine ve gelişmesine büyük katkıları olmuştur.

İl özel idarelerinin kuruluş ve görevlerine ilişkin ilk esaslı düzenleme 1913 yılında geçici bir kanun olarak yürürlüğe konulan İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatidir. 1987 yılında, 3360 sayılı Kanunla adı İl Özel İdaresi Kanunu olarak değiştirilen bu Yasa halen yürürlüktedir.

Kamu yönetiminde gerçekleştirilen bir çok değişim ve gelişime rağmen aynı çabalar mahallî idareler, dolayısıyla il özel idareleri konusunda gösterilememiş, bunun sonucunda bu idareler kendilerinden beklenen hizmetleri başarıyla yerine getirecek yeterli bir kurumsal yapıya kavuşturulamamışlardır. İl özel idarelerinin özerk kurumlar olmaktan ziyade eğitim, sağlık, bayındırlık, imar ve diğer mahallî hizmetleri karşılayan ve merkezî idareye tâbî kurumlar oldukları anlayışı, bu kurumların aşırı bir vesayet ve kontrol altında tutulmalarına neden olmuştur. İdari vesayet, özel idarelerin organları, teşkilâtı, personeli, işlemleri ve bütçesi dahil olmak üzere pek çok alanı kapsar duruma gelmiştir.

1913 tarihli Kanun, il özel idaresini bir kamu tüzel kişiliği olarak kurmuş; meclis, encümen ve yürütme organını geleneksel üçlü yapıya uygun olarak öngörmüştür. İl genel meclisi, il daimi encümeni ve vali il özel idaresinin organları olarak görev yapmaktadır.

Kanunda, il özel idarelerine 1913 yılı şartlarında çok geniş bir görev alanı öngörülmüştür. Bunun temel sebebi, il özel idarelerinin merkezî idarenin sorumluluğundaki hizmetleri taşrada sunan ara düzey kurumlar olarak görülmeleridir. O günkü şartlarda bu bir zorunluluk olmakla birlikte kamu hizmetlerinin yürütülmesinde özel idarelerin önemli yetki sahibi olmaları mahallî idarelerin gelişmesi açısından önemli bir aşamadır. Ancak bu görevlerin büyük bir kısmı daha sonraki süreçte merkezî idareye aktarılmıştır.

Özel idareler illerle birlikte kurulmaktadır. İllerin büyüklükleri bakımından ise önemli farklılıklar söz konusudur. Coğrafi alanı küçük, nüfus yoğunluğu büyük olan illerin yanında coğrafi alanı büyük ve nüfus yoğunluğu düşük ya da coğrafi alanı ve nüfusu çok küçük iller vardır. İl özel idarelerinin bir alan yönetimi oldukları gözönüne alındığında bu durum küçük iller açısından bir ölçek sorununun varlığını işaret etmektedir.

Diğer taraftan özel idarelerin yönetim kapasitesinin gelişmediği ve hizmetlerin gerektirdiği yatırımları yapamadığı, hatta temel hizmetler için bile yeterli kaynak ayıramadıkları görülmektedir. Özel idareler, teşkilâtını geliştirme kadar, nitelikli ve yetişmiş personel istihdam etmekte de önemli sıkıntılar yaşamaktadır. Bu yapı özel idarelerin etkin,

verimli ve kaliteli hizmet sunmasını önlemektedir.

1913 ve 1987 tarihli kanunlar özel idareler için çok geniş bir görev alanı tespit etmiştir. Zaman içinde, kaynak tahsislerinin ve kamu hizmetlerinin merkezileştirilmesi kalkınmanın bir gereği olarak görüldüğünden başlangıçta özel idarelere verilen pek çok görev ve yetki merkezi idareye aktarılmıştır. Oysa bu görevler özel idarelerin sorumlulukları arasından çıkarılmadığından aynı hizmeti sunmada birden çok kuruluş yetkili hale gelmiştir.

Diğer taraftan, il özel idarelerine verilen bazı görevlerin, bugün ya bir anlamı kalmamış veya il çapında uygulama imkânı ortadan kalkmıştır. İktisadî, sosyal ve teknolojik gelişmeler, bir yandan bir takım görevlerin ortadan kalkmasına, diğer yandan çok sayıda yeni görev ve hizmet alanının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Demokrasinin yaygınlaşması, refah artışı, teknolojik gelişmeler ve demografik yapıdaki değişimler ihtiyaç ve taleplerin artmasına ve çeşitlenmesine neden olmuştur. Ayrıca il özel idarelerinin bazı iş ve hizmetleri kendi aralarında ortaklaşa görmelerini sağlayacak mekanizmalar da yeterince gelişmemiştir.

İl özel idareleri, sorumluluklarında bulunan hizmetleri görmek için yeterli kaynaklara da sahip değildir. Anayasanın 127 nci maddesinde öngörülen mahallî idarelere görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanması hiçbir zaman mümkün olamamıştır. GSMH'nın mahallî idareler tarafından sarfedilen % 4,4'ünün yaklaşık olarak % 0,4'lük kısmı özel idareler tarafından kullanılmakta, bunun da tamamına yakını merkezî idareden aktarılan kaynaklardan oluşmaktadır. Çağdaş demokratik ülkelerin çoğunda mahallî idarelerin toplam kamu harcamaları içindeki payı % 50'leri aşarken Türkiye'de bu oran % 20'nin altındadır. Kentleşme ve nüfus artışının ürettiği yüksek beklentiye bu kaynaklarla karşılamak ve etkin hizmet sunmak mümkün değildir. Yönetim kapasitesi zayıf ve kurumsal gelişmesi yeterli olmayan il özel idareleri, öz kaynaklarını geliştirmede de başarılı olamamışlardır.

İl özel idarelerinin mevcut teşkilât ve personel yapısı sorumlu oldukları hizmetleri karşılamada yetersiz kalmıştır. Teşkilât yapısından ve mevzuattan kaynaklanan dağınıklık, bürokrasiyi ve verimsizliği artırmanın yanında, her alanda değişik sorunlara yol açmaktadır. Personel istihdamında detaylara kadar bütün usuller merkezî idarece belirlenmektedir. Nitelikli ve yetişmiş personelin kaliteli hizmet sunma bakımından taşıdığı önem gözönüne alındığında, belediyelerin içinde bulundukları yetersizlik anlaşılabacaktır.

Sonuç olarak ülkemizde il özel idareleri, mahallî idare özerkliğinin gerektirdiği bağımsız karar alma, açıklık ve katılımı sağlama mekanizmalarına sahip olmadıklarından demokratik nitelikleri zayıf olan kurumlardır. Anayasanın 127 nci maddesinde "mahallî müşterek" ihtiyaçların mahallî idarelerce karşılanacağını hükme bağlanmasına karşılık yasal düzenlemelerde bugüne kadar bu ilkeye yeterince uyulduğu söylenemez. Bu nedenle, il özel idareleri bugün mahallî kamu hizmetleri alanında çağdaş eğilimlerin aksine genel yetkili değildir ve gelirleri görevlerini karşılamaktan uzaktır; kurumsallaşamamışlardır, yönetim kapasiteleri zayıftır, etkin ve verimli hizmet sunamamaktadır.

1913 tarihli Kanunun dayandığı mahallî idare anlayışı, günümüzün yerel hizmetlerde genel yetkili mahallî idare anlayışından farklıdır. Ayrıca 1913 tarihli Kanun daha sonra çıkarılan diğer kanunlar nedeniyle bütünlüğünü ve tutarlılığını kaybetmiştir. 1987 yılında yapılan değişikliklerde hükümler arasında tekerrürler olmuştur ve Kanun dilini anlamada yeni nesiller çok ciddi sorunlar yaşamaktadır. Günümüzdeki gelişmelerle de uyumlu olarak yönetimde zihniyet değişimi ile birlikte özel idarelerin kuruluş ve görevlerine ilişkin mevzuat alt yapısının yenilenmesi zorunlu bir hale gelmiştir.

Tasarının genel çerçevesi Devletin üniter yapısına, Anayasamızda yer alan idarenin bütünlüğü ile idarenin merkezden ve yerinden yönetim esaslarına dayandırılmıştır. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ile ülkemizin adaylık sürecinde bulunduğu Avrupa Birliğinin mahallî idarelere ilişkin genel yaklaşımı da Tasarıda dikkate alınan diğer hususlardır.

Bu düşüncelerin bir sonucu olarak, mahallî idarelerin temel değerleri olan demokrasi, özerklik, katılım ve etkinlik ilkeleri Tasarıya yansıtılmaya çalışılmıştır. Yerinden yönetim ilkesinin bir gereği olan özerklikten (bu Tasarıda) anlaşılması gereken; mahallî idarelerin kanunlarla verilen görev ve hizmetleri kendi organlarının kararıyla ve kendi sorumlulukları altında yerine getirmeleridir. Katılım, idarelerin demokratikleştirilmesini; etkinlik ise kamu yönetiminde yaşanan değişime uygun olarak etkili, verimli ve hizmet odaklı bir yönetim kurulmasını ifade etmektedir. Verimlilik, etkinlik ve yönetimin demokratikliği birbiri ile çatışan değil birbirini tamamlayan kavramlardır.

Tasarı ile getirilen düzenlemeleri dört grupta toplamak mümkündür:

- İl özel idarelerinin kurulması, görev ve yetkileri,
- Bu idarelerin organları ve teşkilâtı,
- İl özel idaresi yönetimine ilişkin ilke ve esaslar,
- Merkezî idare ile il özel idareleri arasındaki ilişkiler.

Merkezî idare ile mahallî idareler arasındaki ilişkilerden söz edildiği zaman görev, yetki ve kaynakların bölüşümü ile özerklik ve idarî vesayet akla gelen ilk konulardır. Tasarıda, kamu yönetiminin bir parçası olan il özel idareleri, mahallî idarelerin kuruluş ve görevleriyle yetkilerinin yerinden yönetim esasına uygun olarak kanunla düzenleneceğini öngören Anayasa hükmüne uygun şekilde ele alınmıştır. İl özel idaresi organlarının meclis, encümen ve validen oluşan geleneksel üçlü yapısı korunmuş, il encümeninin karar organı değil yürütme organı olması öngörülmüştür.

Mahallî idareler alanında çağdaş eğilimlerden biri yerel nitelikli görev ve hizmetler bakımından bu idarelerin genel yetkili olmaları diğeri etkinlik sağlamak amacıyla mahallî idare sayılarının azaltılmasıdır. Görev bölüşümü dendiği zaman merkezî idare ile mahallî idareler arasındaki görev bölüşümü ilk akla gelen konu olmakla birlikte, mahallî idarelerin kendi aralarındaki görev bölüşümü de büyük önem taşımaktadır. Tasarıda özel idareler için ikili bir görev yapısı öngörülmektedir. İl özel idareleri sağlık, tarım, sanayi ve ticaret, bayındırlık ve iskan hizmetlerini belediye ve köyler dahil olmak üzere il çapında kanunlarla başka bir kuruluşa verilmeyen bütün mahallî müşterek hizmetleri ise belediye sınırları dışındaki alanlarda yerine getirecektir. Bu düzenleme özel idarelere, merkezî idare ile mahallî idare arasında bir ara düzey konumu ve il düzeyinde koordinasyon yapma işlevi vermektedir. Genel yetkililik, kanunların yasaklamadığı veya başka bir kuruluşa vermediği bütün yerel hizmetler hakkında mahallî idarelerin görevli ve yetkili olmaları anlamına gelmektedir. Bu, ülkemizin kabul ettiği Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının ve Anayasanın 127 nci maddesinde mahallî idarelerin görev ve yetkilerinin belirlenmesinde ölçüt olarak belirtilen "mahallî müşterek ihtiyaç" kavramının gerekli kıldığı bir ilkedir.

Tasarı ile özerk bir mahallî idarenin gereği olarak il özel idareleri üzerindeki idarî vesayet uygulamalarının çoğuna son verilirken idarenin bütünlüğünü ve hukuka uygunluğu sağlayacak mekanizmalar da öngörülmektedir.

İl özel idarelerinin yeniden yapılandırılmasında Tasarı ile getirilen hükümlerden bir

kısmı da bu idarelerin daha demokratik, katılımcı ve saydam hale getirilmesine ilişkindir. Vatandaşların yönetime katılma talebi ile kamu hizmetlerinin etkin sunulması arasında yakın bir ilişki söz konusudur. Hizmetlerin vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulması öngörülerek il özel idarelerinin daha demokratik ve vatandaş odaklı bir anlayışı benimseyecekleri düşünülmüştür. Katılıma ilişkin yeniliklerin başında il genel meclislerine ve ihtisas komisyonlarına katılma ve görüş bildirilmesine ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. İl genel meclisi kararları uygun yollarla halka duyurulacaktır. Tasarının, kimi özel idare hizmetlerinde gönüllülerin çalıştırılmasına imkân veren maddesinin de, il özel idarelerinin halkın taleplerine karşı daha duyarlı olmasına ve halkla yakınlaşmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Bu Tasarı ile öngörülen düzenlemelerin temel amaçlarından biri de il özel idarelerinde etkili ve verimli bir yönetim kurmaktır. Özel idareler, temel hedeflerini ve bu hedeflere ulaşmak için gerçekleştirecekleri faaliyetleri kapsayacak şekilde beş yıllık stratejik plan yapacaklardır. Yıllık çalışma programlarıyla bütçelerini ve performans ölçütlerini bu plana göre oluşturacaklardır. Böylece geleceğe dönük politikalar oluşturarak sorunlara uzun vadeli çözümler getirecek ve sonuç odaklı bir anlayışa sahip olacaklardır.

Özel idareler bir kamu kuruluşu olarak mevcut mevzuat uyarınca bir çok iş ve hizmeti serbest piyasada gördürme imkânlarına zaten sahiptirler. İmtiyaz verme veya yap-işlet-devret modeliyle bazı iş ve hizmetleri yaptırma yanında Tasarıyla yapılan düzenlemelere göre il özel idareleri bir çok iş ve hizmetler bakımından yaptırma veya işletirme yöntemlerini kullanmaya da yetkili olacaklardır. İl özel idareleri ayrıca diğer kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yapabilecekler; bazı hizmetlerin gördürülmesinde gönüllülük yöntemlerini uygulayacaklardır. Bu alternatif hizmet sunma yolları sayesinde özel idarelerin iş görme yöntemleri çeşitlendirilerek bu idarelerde etkinliğin sağlanmasına katkıda bulunulacaktır. Performans değerlendirmesine ve stratejik yönetime uygun bir istihdam politikası öngörülmesi ve esnek teşkilâtlanmaya imkân verilmesi özel idarelerde etkin bir yönetim kurulması için Tasarıyla getirilen diğer düzenlemelerdir. Hizmetlerin sunumunda verimlilik ve etkinliği sağlamak için yerindenlik ve ihtiyaca uygunluk gözetilecek ve mahallî idareler arasında rekabetçi bir anlayış hakim olacaktır.

Tasarıyla düzenlenen ve birkaç örneği yukarıda belirtilen hükümlerle il özel idare yönetimleri katılımcı bir yapı kazanacak ve demokratik nitelikleri artacaktır. Ayrıca il özel idare yönetimi ile il halkı arasında güven duygusu oluşması, halkın yerel hizmetlere sahip çıkması ve il özel idare yönetimine katılması mümkün olabilecektir.

Tasarı kanunlaştığında il özel idaresi ile halk arasında sürekli iş birliği, dayanışma ve karşılıklı güven artacaktır. İl özel idareleri, idarenin bütünlüğüne uygun görev yapan; güvenilir ve öngörülebilir; açık ve saydam; hesap verme yükümlüğü olan; verimli, etkin ve kaliteli hizmet sunan bir yapıya kavuşacaklar, demokratik değerlerin yaygınlaşmasına ve refahın artmasına katkıda bulunacaklardır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde, kanunun amacının il özel idarelerinin hukukî statüsünün düzenlenmesi; kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarının açıklanması olduğunu belirtmektedir.

Madde 2- Kanun, il özel idarelerini kapsamaktadır.

Madde 3- Kanunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla Kanun metninde geçen bazı kavramlar açıklanmıştır.

Madde il özel idaresini ve il özel idaresinin organlarını tanımlamaktadır.

İl özel idaresinin tanımında geçen idarî ve malî özerklik kavramı sınırsız bir özerkliği kapsamamaktadır. İl özel idaresinin, Anayasanın 127 nci maddesinde ve diğer kanunlarda öngörülen esas ve sınırlar çerçevesinde mahallî müşterek ihtiyaçların karşılanması hususunda, karar organının alacağı kararla harekete geçebilen, harcama yapabilen, borçlanabilen ve her türlü hukukî ehliyete sahip bir kamu tüzel kişisi olduğunda hiçbir kuşku bulunmamaktadır.

İdari ve malî özerklik, Anayasanın 123 üncü maddesinde düzenlenen idarenin bütünlüğü ilkesini ortadan kaldıracak veya zayıflatacak şekilde yorumlanamaz. Söz konusu kavramlar, mahallî idarelerin, mahallî müşterek ihtiyaçları karşılamak amacıyla yetkili organlarının kararı ile kanunlara uygun olarak serbestçe karar alma, teşkilâtlanma, personel istihdamı, borçlanma ve benzeri alanlardaki yetkilerini ifade etmektedir.

Madde 4- Bir yerde özel idare teşkilâtı kurulabilmesi için o yerin öncelikle il statüsünü kazanması gerekmektedir. İl özel idareleri, ilin kurulmasına dair kanunla kurulmakta ve il statüsünün kaldırılmasıyla il özel idaresinin varlığına da son verilmiş olmaktadır.

Madde 5- İl özel idaresinin görev alanı il sınırlarını kapsamaktadır. Ancak, kanunlarda belediyelerce yapılması öngörülen mahallî müşterek nitelikli hizmetler bu kapsamın dışındadır.

Madde 6- İl özel idarelerinin görev ve yetkileri, Anayasanın 127 nci maddesi ile Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartında öngörülen ilkelere uygun olarak yeniden düzenlenmiştir. Maddede, özel idarenin görev ve yetkileri tek tek sayılmak yerine hizmet alanları belirtilmekte ve kanunlarla açıkça başka bir kurum ve kuruluşla verilmeyen mahallî müşterek nitelikli her türlü görev ve hizmetin özel idarelerce yapılması öngörülmektedir. Bununla birlikte il özel idaresinin hangi hizmet alanlarında bütün il genelinde, hangi hizmet alanlarında ise belediye hudutları dışında yetkili olacağı maddede ayrıca belirtilmiştir.

Madde ile il özel idarelerine verilen önemli bir görev de ilin çevre düzeni planını yapmaktır.

Bunlardan ayrı olarak özel idare hizmetlerinde yerindenlik ilkesi vurgulanmış ve kamu kuruluşları ve diğer mahallî idarelerle işbirliğine ilişkin hükümler getirilmiştir.

Madde 7- Kamu tüzel kişisi olarak özel idarelerin sahip olduğu yetkiler imtiyazlar sayılmıştır.

Madde 8- Kamu tüzel kişisi olarak özel idarenin yararlanacağı muafiyetler belirlenmiştir.

Madde 9- İl genel meclisinin, özel idarenin karar organı olduğu ve üyelerinin kanunlarda öngörülen usullere uygun olarak seçileceği; köy muhtarlarının kendi aralarından seçecekleri temsilciler ile kaymakamların, ildeki kamu kuruluşlarının amirlerinin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, üniversiteler ve sendikalar ile gündemdeki konularla ilgili sivil toplum örgütleri temsilcilerinin ihtisas komisyonu toplantılarına katılarak oy hakkı olmaksızın görüşlerini belirtebilecekleri hükme bağlanmaktadır.

Yeni kamu yönetimi anlayışına uygun olarak meclis çalışmalarında katılımcılık, saydamlık, hesap verebilirlik, hizmetten yararlananların ihtiyacına odaklılık, sivil toplum örgütlerinin önerilerinden yararlanma ve halkın bilgi edinme hakkını kullanması düşüncelerini hayata geçirecek bir sistem kurulması öngörülmüştür.

Madde 10- İl genel meclisinin görev ve yetkileri maddeler halinde sayılarak il özel idaresinin karar organının meclis olduğu vurgulanmaktadır.

Madde 11- İl özel idareleri ile ilgili olarak bu Tasarıyla yapılan en önemli değişikliklerden birisi de meclis başkanının meclis üyeleri arasından seçilmesidir. İl genel meclisi başkanlığı mevcut kanuna göre valilerce yürütülmektedir. Anayasanın 127 nci maddesine göre mahallî idarelerin karar organlarının kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilmesinde zorunluluk vardır. Ayrıca, Avrupa Yerel Yönetim Özerklik Şartının “Özerk Yerel Yönetim Kavramı”, başlıklı 3 üncü maddesinde mahallî idare meclislerinin seçimle işbaşına gelen üyelerden oluşacağı öngörülmektedir. 1913 yılında çıkarılan Kanunla il genel meclislerine valilerin başkanlık etmesi öngörülmekte ise de bu durumun devam ettirilmesinin hem Anayasa hem de Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı karşısında mümkün olmadığı tartışmasızdır. Bu sebeple, il genel meclislerine kendi üyeleri arasından seçilen kişilerin başkanlık etmesinde zorunluluk bulunmaktadır.

İl genel meclis başkanı, birinci ve ikinci başkan vekiliyle kâtip üyelerden oluşan meclis başkanlık divanının oluşumu ve seçimleri yeni esaslara bağlanmaktadır. İlk iki yıl için seçilenlerin görev süresi iki yıl, ikinci dönem için seçilenlerin görev süresi ise mahallî idareler seçimlerine kadar devam edecektir. Başkanlık divanı üyeleri meclis üyeleri arasından gizli oyla seçilmektedir.

Madde 12- Tasarıyla, yılda iki defa yapılan olağan ve belirli şartların gerçekleşmesiyle yapılacak olağanüstü toplantı sisteminden vazgeçilerek, meclisin her ay olağan olarak toplanması öngörülmektedir. Yapılan değişiklik ile mahallî hizmetlerin katılımcı ve şeffaf bir anlayışla yürütülmesi ve meclis denetiminin daha etkin şekilde yapılması amaçlanmaktadır.

İl genel meclislerinin her ay toplanması sebebiyle olağanüstü toplantı yapılmasına gerek kalmadığından olağanüstü toplantı sistemine son verilmektedir.

Mahallî hizmetler ile ilgili olarak alınacak kararların halkın çıkarları doğrultusunda alınması ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına uygunluğu sağlama açısından meclislerin sık sık toplanması ve mahallî hizmetleri kendi içerisinde müzakere etmesinde fayda görülmektedir.

Ayrıca, il genel meclisinin toplantı ve kararlarının aleni olduğu, kararların halka duyurulacağı öngörülmüştür. Yönetimde açıklık ilkesinin bir gereği olarak İl Özel İdaresi Kanununda yer alan "Gizli toplantı" kavramı yerine "Kapalı toplantı" kavramı getirilerek bu toplantıların, başkanın veya üyelerden herhangi birinin gerekçeli teklifi üzerine, toplantıya katılanların üçte iki çoğunluğunun kararıyla yapılabileceği öngörülmektedir.

Madde 13- İl genel meclisinin gündeminin, meclis başkanı tarafından düzenlenmesi, meclis üyelerine en az üç gün önceden bildirilmesi ve ilanı öngörülerek meclis üyelerinin görüşmelere etkin ve hazırlıklı olarak katılmalarına imkân verilmektedir. Gündem tespitinde valinin de görüşü alınacaktır.

Ayrıca, il genel meclisi üyelerinin de gündemin belirlenmesi konusunda söz sahibi olmaları sağlanarak katılımcı bir yöntem öngörülmekte ve başkan dışındaki üyelere de halkın dilek ve şikayetlerini meclis gündemine getirme imkânı tanınmaktadır.

Madde 14- İl genel meclisinin üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanması ve katılanların çoğunluğuyla karar vermesi öngörülerek meclisin karar vermesi kolaylaştırılmaktadır. Ancak, meclisin bir konuda karar alabilmesi için gerekli olan sayı, üye tam sayısının dörtte birinden az olamayacaktır. Karar alma mekanizmasında bu şekilde bir baraj konulmak suretiyle kararların belirli bir katılım düzeyi ile alınması öngörülerek yönetimde meşruiyet ilkesi gözetilmektedir.

Oylamada eşitlik çıkması halinde başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılacağı hükme bağlanarak çözümsüzlük ve meclisin kilitlenmesi önlenmektedir. Gizli oylamada eşitlik çıkması durumunda ise doğal olarak oylamanın tekrarlanması, yapılacak yeni oylamada da eşitliğin bozulmaması durumunda yine meclisin kilitlenmesini önlemek maksadıyla kur'a çekilerek karar verilmesi sağlanmaktadır.

Maddedeki "Meclis toplantılarında toplantı yeter sayısı olan salt çoğunluk sağlanamadığı takdirde, başkan, gün ve saatini tespit ederek en geç üç gün içinde toplanmak üzere meclisi tatil eder. Gelecek toplantı, hazır bulunan üyelerle yapılır." hükmüyle meclisin karar alma sürecinin kesintisiz olarak işlemesi öngörülmüştür.

Gizli oy kullanmaya fiziki bakımdan engeli bulunan herhangi bir üyenin, meclis üyeleri arasından tayin edeceği vekil eliyle oyunu kullanmasına imkân sağlanmaktadır.

Madde ile oylama usulleri de düzenlenerek oylamanın gizli, işaretle veya ad okunarak yapılabileceği hüküm altına alınmış, katılımı arttırmak ve üyelerin bilgi sahibi olmasını sağlamak maksadıyla gelecek toplantıda meclis kararlarının meclis üyelerinin bilgisine sunulması sistemi getirilmektedir.

Madde 15 - Madde ile il genel meclisi kararlarının kesinleşmesi için öngörülen onay sistemine son verilmekte, ancak kararların valiye gönderilme zorunluluğu getirilmektedir. Valiye gönderilmeyen kararlar yürürlüğe giremeyecektir.

Valiye meclis kararlarının bir daha görüşülmesini isteme yetkisi verilmektedir. Vali tarafından tekrar görüşülmesi istenen kararlar, il genel meclisinde üye tam sayısının salt çoğunluğuyla kabul edildiği takdirde kesinleşmektedir. Vali, bu şekilde kesinleşen kararların iptali ve yürütülmesinin durdurulması için on gün içinde idarî yargı mercilerine başvurabilmektedir. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar kendiliğinden kesinleşmiş olacaktır.

Madde ile getirilen bir başka yenilik de meclis kararlarının toplantıyı izleyen en geç yedi gün içinde halka duyurulmasıdır. Kararların halka duyurulması yoluyla kamuoyunun ve halkın denetimi arttırılmaktadır.

Madde 16- İhtisas komisyonları yeniden düzenlenerek bir taraftan toplumsal birikimin il özel idarelerine yansıtılması, diğer taraftan katılımın artırılması ve bu komisyonların etkililiğini sağlayacak bir yapıya kavuşturulması amaçlanmıştır. İhtisas komisyonları yoluyla kararların tartışılarak alınması, kararların mecliste görüşülmeden önce komisyonlarda olgunlaştırılması ve ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınması sağlanmaktadır.

Eğitim, kültür ve sosyal hizmetler, imar ve bayındırlık, çevre ve sağlık, plan ve bütçe komisyonlarının kurulması zorunlu hale getirilmektedir. komisyonlarının kurulması zorunlu hale getirilmektedir. Diğer komisyonların çalışma süreleri meclisin toplantı süresiyle sınırlı olmasına rağmen imar ve bayındırlık komisyonunun çalışmaları, süreye tâbi tutulmamış ve havale edilen işlerin, bir ay içinde sonuçlandırması öngörülerek işlerin aylarca sürüncemede kalmasının önlenmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, komisyonların etkin ve verimli çalışmalarını temin için uzman kişilerden de faydalanma imkânı getirilerek kararların daha sağlıklı olarak alınması amaçlanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarının çalışma sisteminde olduğu gibi ihtisas komisyonlarının görev alanına giren işlerin ilgili komisyonda görüşüldükten sonra il genel meclisinde karara bağlanması sistemi getirilmek suretiyle meclis üyelerinin kararlara etkin bir şekilde katılımı da sağlanmaktadır.

Meclis kararlarında olduğu gibi komisyon raporlarının halka duyurulması ve isteyenlere il genel meclisince tespit edilecek bedel karşılığında verilmesi öngörülerek halkın denetimi amaçlanmaktadır.

Madde 17- Bu Kanun ile getirilen en önemli yeniliklerden biri de il özel idarelerinde, bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerin denetimini yapmak üzere denetim komisyonu kurulmasıdır. Böylece, meclis üyelerinin özel idare işleriyle ilgili olarak daha iyi bilgi edinmeleri ve bunun sonucunda elde edilen verilerle meclisin bilgi edinme ve denetim yollarının daha etkili bir şekilde işletilmesi de mümkün olabilecektir.

Komisyon il özel idare binası içinde vali tarafından tayin edilen yerde çalışır ve çalışmalarında uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanabileceği gibi kamu kuruluşları personelinden de faydalanabilir.

Madde 18- İl genel meclisinin, faaliyet raporunu değerlendirme, soru, genel görüşme ve gensoru yoluyla bilgi edinme ve denetim yetkisini kullanmasının şartları düzenlenmiş ve faaliyet raporunun reddedilmesi durumunda uygulanacak prosedür belirlenmiştir.

Madde 19- İl genel meclisi başkanı ve meclis üyelerinin kendileriyle veya ikinci

derece dahil kan ve kayın hısımlarıyla ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamayacakları hüküm altına alınmak suretiyle meclis kararlarının objektif ve tarafsız bir şekilde alınmasına imkân sağlanmaktadır.

Madde 20- İl genel meclis üyelerinin, görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle belediye ve bağlı kuruluşlarından doğrudan veya dolaylı olarak iş alamaması, il özel idaresi nezdinde komisyonculuk ve temsilcilik yapamaması hükme bağlanarak nüfuz istismarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 21- İl genel meclisi üyeliğinin sona erme halleri düzenlenmektedir.

Madde 22- Bu Tasarı ile getirilen yeniliklerden biri de il genel meclisinin feshini gerektiren sebeplerin sınırlandırılmasıdır. Böylece serbest seçimle oluşan il genel meclislerine rahat çalışma ortamının sağlanmasına öncelik verilmiştir.

Madde 23- İl genel meclisinin herhangi bir sebeple görevini yapamaz duruma gelmesi hâlinde; yedek üyelerin getirilmesinden sonra meclis üye tam sayısının yarıdan aşağı düşmesi, Danıştay tarafından feshi veya meclis toplantılarının ertelenmesi, İçişleri Bakanın tarafından geçici olarak görevden uzaklaştırılması hallerinde, meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapıluncaya kadar, meclis görevinin il encümeninin memur üyeleri tarafından yürütülmesi öngörülmek suretiyle belediye hizmetlerinin kesintisiz olarak sürdürülmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 24- Tasarı ile, il özel idarelerinin, merkezî idare tarafından yürütülen bir çok görev ve hizmeti üstlenmesi öngörülmekte ve il genel meclislerine büyük sorumluluklar verilmektedir. Bu nedenle il genel meclisi üyelerine ödenen huzur hakkının hesabında esas alınan gösterge rakamı 400'den 2200' e çıkarılmaktadır. Ayrıca meclis üyelerinin hastalık izinleri ve mazeret izinleri konusundaki boşluk doldurularak yeni esaslara bağlanmaktadır.

Madde 25- İl encümeni, Kanunda öngörülen il özel idaresi teşkilât yapısına uygun olarak yeniden düzenlenmektedir. Yeni düzenlemeyle encümen idarî bir organ olarak düzenlenmekte; encümen üyelerinin uzmanlık niteliği güçlendirilerek yürütmeye ilişkin daha dinamik bir karar alma mekanizması öngörülmektedir. Ayrıca, il genel meclisince seçilecek beş üyenin de encümene katılması sağlanarak katılım ilkesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 26- Encümenin görev ve yetkileri yeniden düzenlenerek yürütme organı olma niteliği daha netleştirilmekte ve mevcut İl Özel İdaresi Kanununda öngörülen meclis yerine karar alma yetkisi bu Tasarıyla tümüyle kaldırılmaktadır. Sonuç olarak karar organı olan meclis ile yürütme organı olan encümen arasındaki ayırım netleştirilmiştir.

Madde 27- Encümenin haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanması, valinin acil durumlarda encümeni toplantıya çağırması, encümenin üye tam sayısının çoğunluğuyla toplanması ve katılanların çoğunluğuyla karar alması, çekimser oy kullanılamaması, encümen gündeminin hazırlanması ve encümende vali tarafından havale edilmeyen konuların görüşülememesi gibi hususlar düzenlenmiştir. Ayrıca, encümene havale edilen konuların bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanması zorunluluğu getirilerek sorunların sürüncemede bırakılması önlenmektedir.

Madde 28- Encümen üyelerinin ödenekleri katsayı sistemine bağlanarak yeniden düzenlenmektedir. Böylece, ödenekler konusunda da bir standart sağlanmaktadır.

Madde 29- Valinin il özel idaresinin başı olarak hukukî statüsü ve özel idareyi temsil yetkisi vurgulanmaktadır.

Madde 30- Valinin görev ve yetkileri, Tasarı ile öngörülen diğer hükümlere uygun olarak ayrıntılı şekilde yeniden düzenlenmektedir.

Madde 31- Yeni kamu yönetimi anlayışı doğrultusunda il özel idarelerinde stratejik yönetim uygulanmasına geçilmesi, stratejik planların seçimlerden hemen sonra yapılması ile gelecek yönelimli ve hizmetlerin sonucuna odaklı bir yönetim anlayışının oluşturulması öngörülmektedir.

Stratejik yönetimle şehirlerimizin geleceğinin altyapı, ulaşım, çevre gibi temel hizmetler açısından uzun vadeli olarak planlanması ve çalışma programlarının bu planlara göre yapılması öngörülmektedir.

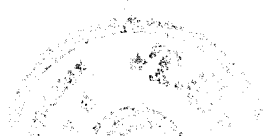
Stratejik planların, ilde bulunan üniversitelerin, meslek odalarının ve konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri de alınarak hazırlanması, böylece illerimizin geleceği hakkında halkımızın da söz sahibi olması imkânı getirilmektedir.

Madde 32- Hizmetlerin aksamadan hızlı, verimli ve etkili yürütülmesi amacıyla yetki devri uygulaması kamu yönetiminde vazgeçilmez bir yöntemdir. Madde ile valilerin, yetkilerinden uygun gördüklerini il özel idare görevlileri ve kaymakamlara devretmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 33- Madde ile vali ve yakınlarının, il özel idaresi ile ihtilaflı olduğu durumlarda, özel idare adına valiye karşı dava açılması ve bu davada il özel idaresinin temsil edilmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Madde gereğince özel idarenin hakları valiye karşı bile güvence altına alınmakta, ayrıca temsil yetkisi verilen kişilerin görevlerini yapmamaları durumunda haklarında yapılacak cezai takibat ve yaptırımlar da bu maddede hükme bağlanmaktadır.

Madde 34- Madde ile mahallî idarelerin organlarının veya bu organların üyelerinin görevden uzaklaştırılması konusunda Anayasada öngörülen şartlara uygun ve ayrıntılı bir düzenleme getirilmektedir. Görevden uzaklaştırma işleminin üç ayda bir gözden geçirilmesi ve devamında kamu yararı bakımından fayda görülmeyen görevden uzaklaştırma tedbirinin sona erdirilmesi zorunlu hale getirilmektedir.

Görevden uzaklaştırma tedbirinin sona erdirilmesi hususunda, İçişleri Bakanına tanınan takdir yetkisi sınırlandırılarak objektif esaslara bağlanmaktadır. Yapılacak soruşturma veya kovuşturma sonunda görevden uzaklaştırılan il özel idaresi organları veya bu organların üyeleri hakkında; 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre soruşturma izni verilmemesi, takipsizlik, kamu davasının düşmesi veya beraat kararı verilmesi, davanın genel af ile ortadan kaldırılması veya görevden düşürülmeyi gerektirmeyen bir suçla mahkûm olunması halinde görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılması zorunlu hale getirilmek suretiyle keyfi uygulamaların da önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Ülkemizin de imzalayarak kabul ettiği Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına uygunluğu sağlamak ve mahallî idarelerin özerkliğini korumak maksadıyla merkezî idareye tanınan görevden uzaklaştırma yetkisinin uygulanma şartları ve devamı süresince uyulması gereken kurallar da bu madde ile düzenlenmektedir.

Madde 35- İl özel idareleri için ihtiyaçlara göre değişebilen esnek bir teşkilât yapısı öngörülerek mahallî hizmetlerin etkili, verimli, hızlı, saydam ve vatandaş ihtiyaçlarına odaklı bir şekilde sunulması düşünülmüştür.

Madde ile özel idare teşkilâtının; ilin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal, kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeline göre İçişleri Bakanlığınca belirlenecek norm kadro sistemine uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşması öngörülmektedir.

Birimlerin kaldırılması veya başka bir birim ile birleştirilmesi hususunda il genel meclisine yetki verilerek esnek ve gelişmeye açık bir teşkilât yapısının oluşturulabilmesi öngörülmektedir.

Genel sekreterlik kurumu, özel idarelerde de kurularak önemli sorumluluklar yüklenmekte, genel sekreterin valinin gözetim ve emri altında görev yapması ve vali adına il özel idare hizmetlerini yürütmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, nüfusu 500.000'in üzerinde bulunan illerde, ihtiyaca göre en fazla iki genel sekreter yardımcılığı kadrosu ihdas edilmektedir.

Madde 36- İl özel idarelerinin görevli ve yetkili olduğu hizmetlerin memurlar, diğer kamu görevleri ve işçiler eliyle yürütülmesi; kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurların, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle il özel idaresinde uzun süreli olarak görevlendirilmesi imkânı getirilmektedir.

İl özel idaresinde, norm kadroya uygun olarak uzmanlık gerektiren çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, sosyal ve ekonomi, kültür ve sanat, bilişim ve iletişim, planlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında tabip, uzman tabip, veteriner, avukat, mühendis, çözümleyici ve programcı, ebe, hemşire, teknisyen, tekniker ve benzeri uzman ve teknik elemanların sözleşmeli olarak çalıştırılmasına imkân sağlanmakta; bunlara ödenecek ücretlerin Bakanlar Kurulunca belirlenecek sınırlar çerçevesinde il genel meclisince kararlaştırılması öngörülmektedir.

Madde ile ayrıca, sözleşmeli ve işçi statüsünde çalışanlar hariç olmak üzere, özel idarede çalışan diğer memurlara, başarı durumlarına göre yılda iki defa ikramiye verilmesine imkân sağlayan bir hüküm getirilerek özel idarelerde nitelikli personel çalıştırılmasının özendirilebileceği düşünülmüştür.

Madde 37- Yeni kamu yönetimi anlayışına uygun olarak, halen uygulanmakta olan ve işleyiş itibarıyla etkinliği kalmayan denetim sistemi ve teknikleri değiştirilerek denetim yeniden düzenlenmektedir.

Öngörülen yeni denetim sistemi ile idarenin ve çalışanların hatalarını bulma yönünde yoğunlaşan denetim anlayışına son verilmektedir. Yapılacak denetim faaliyetleri ile muhtemel hata alanları tespit edilerek il özel idaresi yönetimi ve çalışanlar hata yapmadan önce

eğitilecek ve uyarılacaktır. Denetim daha çok gelecek yönelimli ve hizmetlerin yürütülmesindeki süreçlerin kontrolü şeklinde olacaktır.

Denetim faaliyetlerinde öngörülen ikinci amaç ise, faaliyetlerin ve sonuçlarının mevzuata, kurumsal strateji ve başarı ölçütleriyle hedeflere; ulusal politika ve standartlara uygunluk açısından değerlendirilmesi ve raporlanmasıdır.

Denetim raporlarının kamuoyuna açıklanması öngörülerek meclis ve kamuoyu denetimi etkin hale getirilmektedir.

Madde 38- Denetimin kapsam ve türlerini düzenleyen bu madde ile denetimin kapsamı iş ve işlemlerin hukuka uygunluğu, malî kontrol ve performans ölçümü olarak belirlenmektedir. Bu üç unsuru içeren denetim, iç denetim ve dış denetim olarak yapılacaktır.

İç denetim, vali veya görevlendireceği iç denetçiler dış denetim, Sayıştay tarafından yapılacaktır. Malî iş ve işlemler üzerinde İçişleri Bakanlığınca uygulanan mevcut denetim kaldırılmaktadır.

Dış denetimin ikinci boyutu olan malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemler ise, idarenin bütünlüğüne, kalkınma planı ve stratejilere, merkezî idare tarafından belirlenen standart, ilke ve politikalara uygunluk açısından İçişleri Bakanlığı tarafından denetlenecektir.

Denetim sonuçlarının etkin bir şekilde takibini sağlamak için denetim raporlarının meclise sunulması ve kamuoyuna açıklanması sistemi getirilmektedir.

Madde 39- Tasarı ile getirilen yeni bir denetim ve kontrol yöntemi de müdahale sistemidir. Halen merkezî idare tarafından yürütülen ve çıkarılacak kanunlarla il özel idarelerine devredilecek olan hizmetlerle diğer özel idare hizmetlerinin ciddi bir şekilde aksatıldığı ve bu aksamanın halkın sağlık, huzur ve esenliğini hayati derecede olumsuz etkilediğinin ilgili bakanlığın talebi üzerine yetkili hukuk hakimince tespit edilmesi durumunda İçişleri Bakanlığınca aşağıda belirtilen müdahale yetkisi verilmektedir. İçişleri Bakanlığı aksatılan hizmetin özelliğine göre makul bir süre vererek aksamanın giderilmesini ilgili özel idareden isteyecektir. Verilen bu süreye rağmen herhangi bir olumlu gelişme sağlanamadığı takdirde Bakanlık, belediyenin bulunduğu ilin valisini görevlendirerek aksayan hizmetin görülmesini isteyecek, vali öncelikle belediyenin ve ihtiyaca göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarını kullanarak aksamayı ortadan kaldıracaktır.

Bu düzenlemenin amacı, mahallî hizmetlerde meydana gelebilecek aksamalardan dolayı halkın hayatının zorlaşmasını önlemek, kamu hizmetlerinin kesintisiz sunumunu sağlamak, hizmetlerde meydana gelecek aksamalar sebebiyle, merkezî idarenin harekete geçebilmesine imkân vermektir. Diğer taraftan müdahale, hizmetlerde meydana gelen aksamanın halkın sağlık, huzur ve esenliğini hayati ölçüde olumsuz etkilediğinin yetkili mahkemece tespit edilmesi şartına bağlanarak merkezî hükümetin siyasi sebeplerle özel idarelere müdahalesi önlenmektedir.

Madde 40- Özel idarelerde uygulanan bir başka denetim sistemi de faaliyet raporları yoluyla yapılan denetimdir. Faaliyet raporlarının hazırlanması ve içeriği Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenmiştir. Buna göre faaliyet raporu; stratejik plan ve performans hedeflerine göre yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen

sapmaların nedenlerini açıklayacak şekilde hazırlanacaktır.

Hazırlanan faaliyet raporu mart ayı toplantısında vali tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır.

Madde 41- Denetimin yapılması ve faaliyet raporunun hazırlanmasında bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer kanunlarda öngörülen hükümlerin uygulanacağı belirtilerek ilgili kanunlara atıf yapılmaktadır.

Madde 42- Bu Tasarı ile birlikte mahallî idarelerin yetkili ve görevli oldukları kamu hizmetlerinde önemli artışlar olmaktadır. Bu nedenle, Anayasanın 127 nci maddesi ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının 9 uncu maddesinde getirilen ilkelere uygun olarak il özel idarelerine sorumlulukları ile orantılı gelir kaynakları sağlanmaktadır.

Bu maddede sayılan gelir kaynaklarının oran ve miktarları ise ilgili kanunlarda ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

Madde 43- Madde ile özel idarenin giderleri tespit edilmekte ve gider çeşitleri ayrıntılı olarak sayılmaktadır. Yapılan düzenleme ile idarî ve malî özerkliği zedelemeyecek derecede esneklik sağlanmaktadır.

Madde 44- Özel idare bütçesi, stratejik planlar ile orta ve uzun vadeli hedeflere uygun olarak hazırlanan ve özel idare hizmetleri için gerekli ödeneklerin tahsis edildiği yerleri gösteren önemli bir belgedir. Ayrıca, bütçe, özel idarelerde meclis denetimini sağlama yollarından birisidir. Bütçenin görüşülmesi ve kabulü aşamasında meclis özel idareyi denetleme imkânı bulmaktadır.

Madde ile, il özel idaresi bütçesi buna uygun olarak düzenlenmektedir.

Madde 45- Özel idarenin bir yıllık faaliyetlerini ve her bir faaliyet için ne kadar ödenek tahsis edildiğini gösteren bütçe, vali tarafından stratejik planlara uygun olarak hazırlanacak, encümen ve mecliste görüşülerek kabul edilecektir.

Madde 46- Özel idarelerde harcama yetkisinin kullanım şartları yeniden düzenlenerek hizmetlerin daha etkili, verimli ve hızlı sunumu için harcama yetkisinin diğer üst yöneticilere devredilmesi imkânı getirilmektedir.

Madde 47- Kesin hesabın görüşülmesi ve karara bağlanmasının usul ve esasları belirtilmiştir.

Madde 48- Özel idarelerde bütçe ve muhasebe sistemlerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların ayrıntılı bir şekilde açıklanmasını temin maksadıyla, İçişleri Bakanlığına yönetmelik çıkarma yetkisi verilmektedir.

Madde 49- Doğal afet, meclisin feshi ve yenisinin seçilememesi gibi sebeplerle bütçe yapılamaz veya yapılmasına rağmen kesinleşmezse, özel idare hizmetlerinin aksamaması için geçen yıl bütçesinin devamına imkân tanınmaktadır.

Madde 50- Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak birden fazla yıla sarkan park, bahçe ve havuz bakımı; araç kiralama, temizlik ve yemek hizmetleri; bilgisayar,

faks, fotokopi gibi teknolojik ürünlerin bakım ve onarımı gibi işlerde, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen üçüncü ayın sonunu geçmemek üzere gelecek yıllara yaygın yüklenme imkânı getirilerek hizmetlerin etkili, verimli ve ekonomik olarak sunulması imkânı getirilmektedir.

Madde 51- Borçlanma ve tahvil ihracı günümüzde mahallî idarelerin önemli gelir kaynaklarından biri haline gelmiştir. Demokratik gelişmeler, refah artışı ve verilen yeni görevler özel idarelerin yapmakla görevli oldukları hizmetlerin miktar, nitelik ve niceliğinde önemli değişikliklere yol açmıştır.

Özel idarelerin borçlanması ve bu borçların geri ödemesinin ulusal ekonomi üzerinde yaratacağı etkiler ve ülkemizin uluslararası piyasalardaki itibarı da dikkate alınarak borçlanmanın bazı sınırlamalara tâbi tutulması çağdaş demokrasilerde çoğunlukla kullanılan bir yöntemdir.

Bu madde ile, özel idarelerin dış borçlanması ve tahvil ihraçları sadece yatırım programında yer alan projelerle sınırlandırılmakta; iç borçlanmaya karar verme yetkisi bütçe gelirine bağlanarak bütçe gelirinin % 10'una kadar olan iç borçlanmaların meclis kararı, % 10'un üzerindeki borçlanmaların ise meclisin üçte iki çoğunlukla vereceği kararın İçişleri Bakanlığınca onayı ile yapılması öngörülmektedir.

İl özel idaresi ve bağlı kuruluşlarının iç ve dış borç stokunun ana para ve faiz tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırımı sonucu bulunacak miktarın iki katını aşması durumunda yeni borçlanmaya izin verilmemektedir.

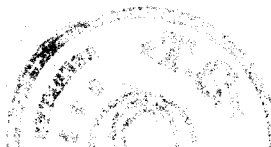
Madde 52- Madde ile bir taraftan özel idarelerin hizmetlerini daha etkili, verimli ve ekonomik şartlarda sunmasına ve kaynak yaratmalarına yardımcı olmak amacıyla sermaye ortaklığı kurmasına izin verilmekte; diğer taraftan kurulacak ortaklığın özel idarenin görev alanıyla ilgili olması şartı getirilerek şirket kuruluşunun disiplin altına alınması ve özel idarelerin haksız rekabete yol açmalarının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Doğal olarak, madde hükmü gereğince özel idarelerin kurdukları veya ortak oldukları şirketlerden, il özel idaresinin görev alanıyla ilgili olmayan şirketleri tasfiye etmesi veya ortaklıktan çekilmesi gerekecektir.

Madde 53- İl özel idarelerinin özelliği bulunan su, toplu taşıma hizmetleri, toplu konut uygulaması gibi özel gelir ve gideri bulunan hizmetleri, İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içinde işletme kurmak suretiyle yapmasına imkân getirilmektedir.

Madde 54- İl özel idareleri ile merkezî idare kuruluşları arasındaki alacak borç ilişkileri, genellikle merkezî idare lehine düzenlenmiştir. Merkezî idare özel idareye olan borçları için faiz ödemediği halde, özel idareden olan alacakları için yüksek oranlarda faiz almaktadır. Bu uygulama mahallî hizmetlerin aksamasına ve haksızlığa sebep olmaktadır.

Yaşanan bu sorunu kısmen de olsa çözmek amacıyla mahsup sistemi getirilerek mahallî idarelerin uğradığı mağduriyet önlenmektedir. Ayrıca, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarının düzenleneceği yönetmeliğin hazırlanmasında İçişleri Bakanlığının olumlu görüşünün alınması zorunluluğu getirilmektedir.

Madde 55- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında il özel idarelerinin görevli ve yetkili olduğu hususlarda, il genel meclislerinin kanunlara uygun olarak aldığı ve usulüne göre ilan ettiği emir ve yasaklarına aykırı hareket edenlere uygulanacak cezalar düzenlenmiştir.

Madde 56- 55 inci maddede öngörülen cezaların il encümeni tarafından verileceği, vali ve kaymakamların da maddede öngörülen cezaları vermeye yetkili oldukları belirtilmektedir.

Madde 57- Cezaların verilebilmesi için suçun işlendiği yer ve zaman ile ilgili mevzuatın gösterildiği tespit tutanağı düzenlenmesi zorunluluğu getirilmektedir.

Tutanağın eylemin olduğu yerde düzenlenmesi ve bir suretinin ilgiliye verilmesi ve bunun tebliğ yerine geçeceği öngörülmektedir.

Ayrıca, vali ve kaymakamlarca suç işlendiğinin tespiti halinde tutanak düzenlenmeden ceza vermelerine imkân sağlanarak özel idare emir ve yasaklarının etkili bir şekilde uygulanması imkânı getirilmektedir.

Madde 58- Tespit tutanaklarına tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde il özel idarelerine itiraz edilmesi, ilçelerde itirazın kaymakamlıklar vasıtasıyla yapılmasına imkân sağlanmaktadır.

Ayrıca, tutanakların on beş gün içinde karara bağlanması, vali ve kaymakamlarca verilen cezalara ise genel hükümlere göre idarî yargı mercilerine itiraz edilmesi öngörülmektedir.

Madde 59- Ceza kararlarının tebliği ve yapılacak itirazların cezaların uygulanmasını durdurmayaacağı hüküm altına alınmaktadır.

Madde 60- Cezaların tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde özel idare hesabına yatırılması ve bu süre içerisinde yatırılmadığı takdirde uygulanacak sistem öngörülmektedir.

İşyeri kapatma cezasının ceza süresince işyerinin mühürlenerek; ticaret, sanat ve meslektan men cezasının ise ticaret, sanat ve mesleğin uygulanmasına dair yetki belgesi niteliğindeki evrakın ceza süresince geri alınarak uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 61- İl özel idaresi tarafından satışı ve kullanımı yasaklanan maddelerin toplatılması, yapılacak inceleme sonucunda sağlığa zararlı olduğu tespit edilenlerin imhası ve diğerlerinin sahiplerine iadesi öngörülmektedir.

Ayrıca, il özel idaresine ait tesislere zarar verilmesi halinde, idarenin gerekli tamirat ve yenilemeyi yaparak sorumlulardan % 30 fazlasıyla tahsili öngörülmektedir. Bu düzenleme ile özel idare mal ve tesislerine verilecek zararların önlenmesi ve idarenin uğrayacağı zararların % 30 fazlasıyla tahsiline imkân sağlanmaktadır.

Madde 62- Uluslararası gelişmeler ve ülkemizin Avrupa Birliği perspektifi ile birlikte il özel idarelerinin uluslararası teşekküllere üye olması ve yabancı ülke belediyeleriyle ortak proje gerçekleştirebilmeleri için yeni açılımlarda bulunmak kaçınılmaz hale gelmiştir. Özellikle ülke sınırları dışına taşan bazı çevre sorunlarının çözümü, sınır ötesi işbirliğini ve

ortak projelerin uygulanmasını zorunlu kılmaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle belediyelerin uluslararası teşekkül ve organizasyonlara katılması veya kurucu üye olmasında uygulanan prosedür basitleştirilerek İçişleri Bakanlığının iznine bağlanmaktadır. İl özel idarelerinin yürüteceği uluslararası ilişkilerin, ülkenin ulusal dış politikası ile uyumunu sağlamak açısından izin zorunluluğu getirilmektedir.

Madde 63- İl özel idare hizmetlerinin ilçelerde yürütülmesi görevi ve sorumluluğu kaymakamlara verilerek ilave bir teşkilât kurmadan hizmetlerin yürütülmesi öngörülmektedir. Ayrıca; kaymakamlara yürüttükleri bu mahallî görev ve hizmetler için belirli bir miktarda ödenek verilerek özel idare hizmetlerine gereken hassasiyet ve özeni göstermeleri temin edilmektedir.

Madde 64- İl özel idaresi hizmetlerinin etkili, verimli, ekonomik, hızlı ve uyum içerisinde yürütülebilmesi için özel idarelerinin diğer mahallî idareler ve merkezî idare kuruluşları ile ortak proje gerçekleştirebilmesi ve bu amaçla kaynak aktarımında bulunma; bina, tesis, araç ve personel tahsis etme; süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere taşınmaz mal tahsis etme imkânı getirilmektedir.

Madde 65- Maddede sayılan değişik sosyal hizmetlerin yapılmasında dayanışma ve katılım; hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliğin sağlanması amacıyla gönüllü kişilerin bu hizmetlere katılmasına ilişkin mekanizmaların oluşturulması ve buna ilişkin hususların İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 66- İl özel idareleri halen yazışmalarını valilik ve kaymakamlıklar aracılığıyla yürütmekte, bu durum gereksiz zaman kaybına ve hizmet sunumunda gecikmelere yol açmaktadır. Madde ile özel idarelerin bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla doğrudan yazışma yapmasına imkân sağlanarak hizmetlere hız kazandırılabilir.

Madde 67- Avukatlık ücretinin dağıtılmasına ilişkin düzenlemeler getirilmektedir.

Madde 68- Kanunda öngörülen parasal miktarların her yıl enflasyon oranında artmasını sağlamak ve para cezalarının zaman içerisinde etkisini yitirmesini önlemek amacıyla, bu miktarların, Vergi Usul Kanununda belirtilen yeniden değerlendirme katsayısı oranında artırılması imkânı getirilmektedir.

Madde 69- Deprem, su baskını, yangın ve diğer benzeri doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak konusunda merkezî idarenin tek başına yeterli olamayacağı kabul edilmelidir. Nitekim 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen Marmara Depremi mahallî idarelerimizin acil durum yönetim kapasitelerinin artırılması ve belediyelerle birlikte özel idarelere de yeni sorumluluklar verilmesi gereğini açıkça ortaya koymuştur. Bu düşüncelerden hareketle özel idarelerin afet ve acil durum planlarını yapması, bu amaçla bütçelerine ödenek koyması, gerekli ekip ve donanımı hazırlaması ve personelini eğitmesi zorunlu hale getirilmektedir. Madde ile özel idarelerin görev alanı dışında meydana gelen afetlere yardım ve destek sağlaması da hükme bağlanmıştır.

Madde 70 -Bu Kanun ile özel idarelere verilen yetkilerin etkili bir şekilde kullanımını temin, hizmetlerin halkın ihtiyaç ve taleplerine uygun olarak sunumunu sağlama, görev ve yetki uyumsuzluklarını önleme amacıyla maddede sayılan kanunların, İl Özel İdareleri Kanunu

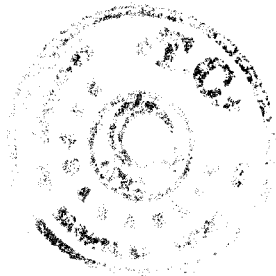

ile düzenlenen hususlara aykırı hükümlerinin özel idareler bakımından uygulanmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Madde 71- 13 Mart 1329 tarihli İl Özel İdaresi Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 72- Yürürlük maddesidir.

Madde 73- Yürütme maddesidir.

İL ÖZEL İDARELERİ KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; il özel idaresinin hukukî statüsünü, kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun il özel idaresini kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

a) **İl özel idaresi:** İlin ve il sınırları içindeki halkın mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini,

b) **İl özel idaresinin organları:** İl genel meclisini, il encümenini ve valiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM İl Özel İdaresinin Kuruluşu ve Sınırları

Kuruluş

Madde 4- İl özel idaresi, ilin kurulmasına dair kanunla kurulur ve ilin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği sona erer.

İl özel idaresinin görev alanı

Madde 5- İl özel idaresinin görev alanı il sınırları dâhilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İl Özel İdaresinin Görev Yetki ve Sorumlulukları

İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları

Madde 6- İl özel idaresi; kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki her türlü görev ve hizmeti yapar, gerekli kararları alır, uygular ve denetler.

İl özel idaresi bu hizmetlerden;

a) Eğitim, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; ilin çevre düzeni planı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, sosyal hizmetler, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde yapmakla,

b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, kültür, turizm, gençlik ve spor, orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında yapmakla,

görevli ve yetkilidir.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, il özel idaresinin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

İl özel idaresi hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özür, yaşlı, düşkün ve dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Hizmetlerin diğer mahalli idareler ve kamu kuruluşları arasında bütünlük ve uyum içinde yürütülmesine yönelik koordinasyon o ilin valisi tarafından sağlanır.

İl özel idaresinin yetkileri ve imtiyazları

Madde 7- İl özel idaresinin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

a) Kanunlarla verilen görev ve hizmetleri yerine getirebilmek için her türlü faaliyette bulunmak; gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri için kanunlarda belirtilen izin ve ruhsatları vermek,

b) Kanunların il özel idaresine verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek,

c) Hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, taşınır ve taşınmaz malları almak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, takas etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek,

d) Borç almak ve bağış kabul etmek,

e) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı on milyar Türk Lirasının altında olan dava konusu işlerin anlaşmayla tasfiyesine karar vermek,

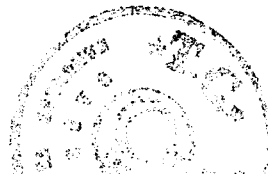
f) Özel kanunları gereğince il özel idaresine ait vergi, resim ve harçların tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak,

g) Belediye sınırları dışındaki gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek; büyükşehir belediyesinin olmadığı yerlerde belediye sınırları içindeki birinci sınıf sıhhi müesseselere ruhsat vermek.

İl özel idaresi, hizmetleri ile ilgili olarak, halkın görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.

İl özel idaresinin mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır.

İl özel idaresi vergileri, resimleri, harçları, proje karşılığı borçlanma yoluyla elde edilen gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları haczedilemez.

İl özel idaresinin muafiyetleri

Madde 8- İl özel idaresinin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmaz malları ile bunların inşa ve kullanımları her türlü vergi, resim, harç ve katkı paylarından muaftır.

İKİNCİ KISIM İl Özel İdaresinin Organları

BİRİNCİ BÖLÜM İl Genel Meclisi

İl genel meclisi

Madde 9- İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur.

Her ilçe için köy muhtarlarının, o ilçenin il genel meclisi üye sayısı kadar her yıl kendi aralarından seçecekleri temsilcileri, kaymakamlar ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri, ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversite ve sendikalar ile gündemdeki konularla ilgili sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev alanları ve faaliyet konularının görüşüldüğü meclis ve ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

İl genel meclisinin görev ve yetkileri

Madde 10- İl genel meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Stratejik plan ile yatırım ve çalışma programlarını, özel idare faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve kabul etmek,
- b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak,
- c) İl çevre düzeni planı ve belediye sınırları dışındaki alanların imar planlarını görüşmek ve kabul etmek,
- d) Borçlanmaya karar vermek,
- e) Bütçe içi işletmeler ile Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına, kurulmuş veya kurulacak ortaklıklara katılmaya veya ayrılmaya, sermaye artışına ve taşınmaz yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek,
- f) Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi yirmi beş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek,
- g) Şartlı bağışları kabul etmek,
- h) Miktarı iki milyardan on milyar Türk Lirasına kadar dava konusu olan özel idare alacaklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek,

i) Özel idare adına imtiyaz verilmesine ve özel idare yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; özel idareye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek,

j) Encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek,

k) Halk denetçisini seçmek,

l) İl özel idaresi tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek,

m) İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek norm kadro çerçevesinde il özel idaresinin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek,

n) Yurt içindeki ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına karar vermek,

o) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek,

p) Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek.

Meclis başkanlık divanı

Madde 11- İl genel meclisi, seçim sonuçlarının ilânını izleyen beşinci gün kendiliğinden toplanır. Bu toplantıda meclise en yaşlı üye başkanlık eder. Meclis, bu toplantıda, üyeleri arasından ve gizli oyla meclis başkanını, meclis birinci ve ikinci başkan vekillerini, kâtip üyeleri ilk iki yıl için görev yapmak üzere seçer. İlk iki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı yapılacak ilk mahallî idareler seçimlerine kadar görev yapar.

Meclis başkanlık divanı seçimi üç gün içinde tamamlanır.

Meclis başkanlığı ve başkanlık divanında boşalma olması durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.

İl genel meclisine meclis başkanı, bulunmaması durumunda meclis birinci başkan vekili, onun da bulunmaması durumunda ikinci başkan vekili başkanlık eder.

Meclis başkanı, meclis çalışmalarında düzeni sağlamakla yükümlüdür.

İl genel meclisinin çalışmalarına ilişkin esas ve usuller İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Meclis toplantısı

Madde 12- İl genel meclisi, her ayın ilk haftası meclis tarafından önceden belirlenen günde mutlak toplantı yerinde toplanır. Kasım ayı toplantısı dönem başı toplantısıdır.

Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok yirmi gün, diğer toplantıların süresi en çok beş gündür.

Mutat toplantı yeri dışında toplanılmasının zorunlu olduğu durumda üyelere ve valiye önceden bilgi vermek kaydıyla meclis başkanının belirlediği yerde toplantı yapılır. Ayrıca, toplantının yeri ve zamanı mutata usullerle halka duyurulur.

İl genel meclisinin toplantıları açıktır. Meclis başkanı veya üyelere herhangi birinin gerekçeli önerisi üzerine, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir.

İl genel meclisi görüşmeleri görevlilerce tutanağa geçirilir, başkan ve kâtip üyeler tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

Gündem

Madde 13- Gündem, valinin görüşü alınarak il genel meclis başkanı tarafından belirlenir ve üyelere en az üç gün önceden bildirilir. Valinin önerdiği hususlar öncelikle gündeme alınır. Ayrıca çeşitli yollarla da duyurulur.

İl genel meclisi üyeleri de il özel idaresine ait işlerle ilgili konuların gündeme alınmasını önerebilir. Öneri, toplantıya katılanların çoğunluğuyla kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 14- İl genel meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların çoğunluğuyla karar verir. Ancak, karar yeter sayısı, üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Oylamada eşitlik çıkması durumunda meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gizli oylamalarda eşitlik çıkması durumunda oylama tekrarlanır, eşitliğin bozulmaması durumunda meclis başkanı tarafından kur'a çekilir.

Meclisin toplanmasında, üye tam sayısının salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde, başkan, gün ve saatini tespit ederek en geç üç gün içinde toplanmak üzere meclisi tatil eder. Gelecek toplantı, hazır bulunan üyelerle yapılır.

Görüşmeler sırasında başkan veya üyelere herhangi birinin isteği üzerine yapılacak yoklamada karar yeter sayısının bulunmadığı anlaşılırsa, ikinci fıkradaki hükümler uygulanır.

Üyeler oylarını bizzat kullanır. Gizli oy kullanmaya fizikî bakımdan engelli üyeler, tayin edecekleri kişi eliyle oy kullanabilir.

Oylama, gizli, işaretle veya ad okunarak yapılır. Oy verme kabul veya ret şeklinde olur. Çekimser oy kullanılamaz.

Kararlar, meclis başkanı ve kâtip üyeler tarafından imzalanır ve bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır.

Meclis kararlarının kesinleşmesi

Madde 15- İl genel meclisi tarafından alınan kararların tam metni, en geç beş gün içinde valiye gönderilir. Vali, hukuka aykırı gördüğü kararları, yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere il genel meclisine iade edebilir. Valiye gönderilmeyen meclis kararları yürürlüğe giremez.

Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de il genel meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.

Vali, kesinleşen kararların iptalini ve yürütülmesinin durdurulmasını on gün içinde idarî yargı mercilerinden isteyebilir.

İl genel meclisi karar özetleri toplantıyı izleyen en geç yedi gün içinde çeşitli yollarla halka duyurulur.

İhtisas komisyonları

Madde 16- İl genel meclisi, her dönem başı toplantısında, üyeleri arasından seçilecek en az üç en çok beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir.

İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin il genel meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. Eğitim, kültür ve sosyal hizmetler komisyonu, imar ve bayındırlık komisyonu, çevre ve sağlık komisyonu ile plan ve bütçe komisyonu kurulması zorunludur.

İmar ve bayındırlık komisyonu dışındaki komisyonların çalışma süreleri meclisin toplantı süresiyle sınırlıdır. İmar ve bayındırlık komisyonu, havale edilen işleri bir ay içinde sonuçlandırır.

Komisyonlar, havale edilen işlerle ilgili raporlarını, ertesi ayın ilk toplantısına kadar meclise sunar. Rapor bu sürenin sonunda meclise sunulmadığı takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır.

İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra il genel meclisinde karara bağlanır.

Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir.

Komisyon raporları alenidir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere il genel meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir.

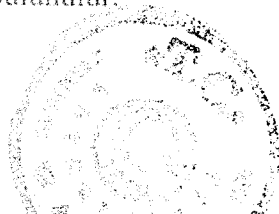
Denetim komisyonu

Madde 17- İl genel meclisi, her ocak ayı toplantısında il özel idaresinin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur. Komisyon, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin il genel meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

Komisyon, vali tarafından il özel idare binası içinde belirlenen yerde çalışır ve çalışmalarında uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanabileceği gibi valinin onayıyla kamu kuruluşları personelinden de yararlanabilir. komisyon tarafından istenen bilgi ve belgelerin iade edilmek üzere verilmesi zorunludur.

Komisyon, çalışmasını şubat ayı sonuna kadar tamamlar ve buna ilişkin raporunu izleyen ayın on beşine kadar meclis başkanlığına sunar.

Konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulur.

Meclisin bilgi edinme ve denetim yolları

Madde 18- İl genel meclisi, soru, genel görüşme ve faaliyet raporunu değerlendirme yollarıyla bilgi edinme ve denetimi yetkisini kullanır.

Meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek özel idare işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, vali veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır.

İl genel meclisi üyelerinin en az üçte biri, meclis başkanlığına istekte bulunarak, özel idarenin işleriyle ilgili bir konuda mecliste genel görüşme açılmasını isteyebilir. Bu istek, meclis tarafından kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

Vali, mart ayı toplantısında bir önceki yıla ait faaliyet raporunu meclise sunar.

Faaliyet raporundaki açıklamalar, meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğuyla yeterli görülmezse, yetersizlik kararıyla görüşmeleri kapsayan tutanak, meclis başkanı tarafından İçişleri Bakanlığına gönderilir.

Başkan ve meclis üyelerinin görüşmelere katılamayacağı durumlar

Madde 19- İl genel meclisi başkanı ve üyeleri, münhasıran kendileriyle veya ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımlarıyla ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamazlar.

Meclis üyelerinin yükümlülükleri

Madde 20- İl genel meclisi üyeleri, görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle il özel idaresi ve bağlı kuruluşlarında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz.

Meclis üyeliğinin sona ermesi

Madde 21- İl genel meclisi üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer.

Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının çoğunluğuyla karar verilir.

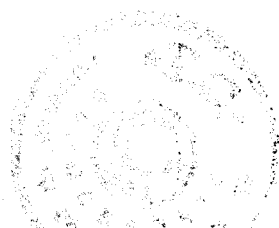
İl genel meclisi üyeliğine seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir.

Meclisin feshi

Madde 22- İl genel meclisi;

- a) Kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmaktan çekinirse,
- b) İl özel idaresine verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasî konuları görüşür ve bu konuda karar alırsa,

İçişleri Bakanlığının bildirisi üzerine Danıştayın kararı ile feshedilir.

İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildiri ile birlikte karar verilinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister. Danıştay, bu hususu en geç bir ay içinde karara bağlar.

Bu şekilde feshedilen meclisin yerine seçilen meclis, kalan süreyi tamamlar.

Boşalan meclis görevinin yerine getirilmesi

Madde 23- İl genel meclisinin;

- a) Danıştay tarafından feshi veya meclis toplantılarının ertelenmesi,
- b) Yedek üyelerin getirilmesinden sonra da meclis üye tam sayısının yarısından aşağı düşmesi,
- c) İçişleri Bakanı tarafından geçici olarak görevden uzaklaştırılması,
- d) Meclis üye tam sayısının yarıdan fazlasının tutuklanması ve yedek üyelerin çağrılmasından sonra da meclis üye sayısının, üye tam sayısının yarısından az olması,

durumlarında, meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapılınca kadar il genel meclisi görevi, encümenin memur üyeleri tarafından yürütülür.

Meclis üyelerinin huzur hakları ve diğer sosyal hakları

Madde 24- İl genel meclis üyelerine, meclis toplantılarına katıldıkları her gün için 2200 gösterge rakamının Devlet memurları için belirlenen aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenebilir.

İl genel meclisi üyeleri hastalıkları süresince izinli sayılır. Ayrıca mazeretleri durumunda, bir yıl içindeki toplantı süresinin yarısını aşmamak şartıyla istekleri üzerine meclis tarafından izin verilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İl Encümeni

İl encümeni

Madde 25- İl encümeni, valinin başkanlığında, il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için, gizli oyla seçeceği beş üye ile biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

Valinin katılamadığı encümen toplantısına genel sekreter başkanlık eder.

Encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak, ilgili birim amirleri, vali tarafından oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere çağrılabilir.

Encümenin görev ve yetkileri

Madde 26- Encümenin görev ve yetkileri şunlardır.

- a) Stratejik plan ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek,

b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak,

c) Öngörülmeleyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek,

d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak,

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek,

f) İki milyar Türk Lirasına kadar olan davaların sulhen halline karar vermek,

g) Taşınmaz mal satımına, takasına ve tahsisine ilişkin kararları uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek,

h) Belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.

i) Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildirmek.

Encümen toplantısı

Madde 27- Encümen, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Başkan acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.

Encümen üye tanı sayısının çoğunluğuyla toplanır ve katılanların çoğunluğuyla karar verir. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Çekimser oy kullanılmaz.

Encümen gündemi vali tarafından hazırlanır. Vali tarafından havale edilmeyen konular encümende görüşülemez.

Encümene havale edilen konular bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanır.

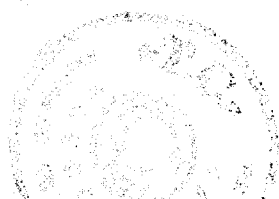
Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar.

Vali, kanun, tüzük, yönetmelik ve il genel meclisi kararlarına aykırı gördüğü encümen kararının bir sonraki toplantıda tekrar görüşülmesini isteyebilir. Encümen, kararında ısrar ederse karar kesinleşir. Vali, kesinleşen encümen kararının uygulanmasını durdurarak iptali için idarî yargı mercilerine başvurabilir.

Encümen başkan ve üyeleri, münhasıran kendileri ve ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımlarıyla ilgili işlerin görüşüldüğü encümen toplantılarına katılamazlar.

Encümen üyelerine verilecek ödenek

Madde 28- Encümen başkan ve üyelerine, 15.000 gösterge rakamının Devlet memurları için belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık brüt ödenek verilir. Encümenin memur üyelerine bu miktarın yarısı ödenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vali

Vali

Madde 29- Vali, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

Valinin görev ve yetkileri

Madde 30- Valinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) İl özel idaresi teşkilâtının en üst amiri olarak il özel idaresi teşkilâtını sevk ve idare etmek, il özel idaresinin hak ve menfaatlerini korumak,
- b) İl özel idaresini stratejik plana uygun olarak yönetmek, il özel idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, il özel idaresi faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak,
- c) Devlet dairelerinde ve yargı organlarında il özel idaresini, davacı veya davalı olarak temsil etmek veya vekil tayin etmek,
- d) İl encümenine başkanlık etmek,
- e) İl özel idaresinin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek,
- f) İl özel idaresinin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek,
- g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak,
- h) İl genel meclisi ve encümen kararlarını uygulamak,
- i) Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışında kalan aktarmaları yapmak,
- j) Özel idare personelini atamak,
- k) İl özel idaresi ve bağlı kuruluşlarını denetlemek,
- l) Şartsız bağışları kabul etmek,
- m) İl halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak,
- n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak,
- o) Kanunlarla il özel idaresine verilen ve il genel meclisi veya il encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

Stratejik plan ve çalışma programı

Madde 31- Vali, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içerisinde; kalkınma planı ve çevre düzeni planına uygun olarak, alt yapı, ulaşım, çevre, tarım ve orman, sağlık, eğitim, sanayi ve ticaret, enerji, bayındırlık ve iskân, köy hizmetleri, içme ve sulama

suyu, imar, katı atık, doğal afetler, kültürel mirasın korunması ve diğer hizmetlere ilişkin orta veya uzun vadeli stratejik plan ve bu planın yıllık dilimlerini oluşturmak üzere çalışma programını hazırlayıp il genel meclisine sunar.

Stratejik plan, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve il genel meclisinde kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Yıllık çalışma programı, bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve il genel meclisinde bütçeyle birlikte görüşülerek kabul edilir.

Yetki devri

Madde 32- Vali, görev ve yetkilerinden uygun gördüklerini, yöneticilik sıfatı bulunan özel idare görevlileri ile ilçelerde kaymakamlara devredebilir.

İl özel idaresi ile valinin ihtilâflı olması

Madde 33- Vali ile birinci ve ikinci derecedeki kan ve kayın hısımlarının il özel idaresi ile ihtilâflı olduğu durumlarda, dava açılması ve bu davada özel idarenin temsili, meclis başkanı, bulunmadığı takdirde başkan vekili veya bunların yetkilendireceği kişiler tarafından yerine getirilir.

Birinci fıkrada sayılan görevliler aynı fıkra ile verilen görevleri yapmadıkları takdirde Türk Ceza Kanununun 230 uncu maddesi hükmüne göre cezalandırılırlar ve belediyenin uğradığı zarar aynı maddenin son fıkrası hükmü uyarınca kendilerine ödettirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Organlara İlişkin Ortak Hükümler

Görevden uzaklaştırma

Madde 34- Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan il özel idaresi organlarını veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir önlem olarak kesin hükme kadar görevden uzaklaştırabilir.

Görevden uzaklaştırma önlemi üç ayda bir gözden geçirilir. Devamında kamu yararı bakımından yarar görülmeyen görevden uzaklaştırma önlemi kaldırılır.

Soruşturma veya kovuşturma sonunda görevden uzaklaştırılan il özel idaresi organları veya bu organların üyeleri hakkında; 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre soruşturma izni verilmemesi, takipsizlik, kamu davasının düşmesi veya beraat kararı verilmesi, davanın genel af ile ortadan kaldırılması veya görevden düşürülmeyi gerektirmeyen bir suçla mahkûm olunması durumlarında görevden uzaklaştırma önlemi kaldırılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

İl Özel İdaresi Teşkilâtı

İl özel idaresi teşkilâtı

Madde 35- İl özel idaresi teşkilâtı; ilin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal, kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeline göre İçişleri Bakanlığı tarafından

belirlenecek norm kadro sistemine uygun olarak genel sekreterlik sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri daire başkanlıkları ile ihtiyaca göre kurulacak diğler daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.

Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi il genel meclisinin kararıyla olur.

Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun direktif ve emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Bu amaçla il özel idaresi kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.

İl özel idaresi genel sekreterliği görevine vali yardımcısı ve kaymakamlık görevlerinde bulunmuş olanlar arasından atama yapılacaklarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığının ve kendilerinin muvafakati aranır. Genel sekreter olarak atananların bu görevde geçen süreleri meslekî kıdemlerinde geçmiş sayılır. Bu şekilde atananlar, genel sekreterlik görevinin sona ermesinden itibaren bir ay içerisinde, İçişleri Bakanlığı tarafından meslekî kıdemlerine uygun vali yardımcılığı ve kaymakamlık görevine atanırlar.

Genel sekreter yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden valiye karşı sorumludur.

İl toplam nüfusu 500.000'in üzerinde olan illerde, genel sekretere yardımcı olmak üzere, ihtiyaca göre en fazla iki genel sekreter yardımcılığı kadrosu ihdas edilebilir.

İlçelerde, özel idare işlerini yürütmek amacıyla kaymakama bağılı ilçe özel idare teşkilâtı oluşturulabilir.

Personel istihdamı

Madde 36- İl özel idaresi hizmetleri, memurlar, diğler kamu görevlileri ve işçiler eliyle yürütülür.

İl özel idaresi personeli, vali tarafından atanır ve ilk toplantıda il genel meclisinin bilgisine sunulur.

İl özel idaresinde, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, sosyal ve ekonomi, kültür ve sanat, bilişim ve iletişim, planlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında tabip, uzman tabip, veteriner, avukat, mühendis, çözümleyici ve programcı, mimar, ebe, hemşire, teknisyen, tekniker ve benzeri uzman ve teknik elemanlar sözleşmeli olarak çalıştırılabilir.

Genel sekreterlik görevine atanmada ve bunlara ödenecek maaş, gösterge, ek gösterge, zam ve tazminatlar ile diğler ödemeler hakkında, bakanlık genel müdürlerinin tâbi olduğu hükümler uygulanır.

Sözleşmeli olarak çalıştırılacakların ücret miktarı ve her çeşit ödemeleri, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen sınırlar içinde il genel meclisi tarafından kararlaştırılır. Sözleşmede, süre, performans ölçütleri, performans değerlendirmesine dayalı ödüllendirme ve diğler hususlar yer alır.

Personelin her türlü alacakları zamanında ve öncelikle ödenir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, valinin talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle ve süreleri seçim döneminin bitiminden sonraki otuzuncu günü geçmemek üzere il özel idarelerinin yönetici kadrolarında görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirmelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) fıkrasında öngörülen atamaya ilişkin şartlar dikkate alınır. Görevlendirilen memurlar kurumlarından izinli sayılır ve asıl kadrolarıyla ilişkileri devam eder. Görevlendirildikleri kadroda geçen hizmetleri asıl kadrolarında geçmiş gibi değerlendirilerek intibakları yapılır. Bunlar, görevlendirildikleri kadronun mal ve sosyal haklarından yararlandırılır. Bu şekilde görevlendirilenler, görevlendirme süresinin sona ermesinden itibaren en geç bir ay içerisinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın aslı kadrolarındaki görevlerine başlatılır.

Sözleşmeli ve işçi statüsünde çalışanlar hariç il özel idaresi memurlarına, başarı durumlarına göre toplam memur sayısının yüzde 10'unu ve Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayısının 20.000 gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere encümen kararıyla yılda en fazla iki kez ikramiye ödenebilir. Büyükşehir belediyelerinin olduğu yerlerde bu rakam 30.000 olarak uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

İl Özel İdarelerinin Denetimi

Denetimin amacı

Madde 37- İl özel idarelerinin denetimi; faaliyet ve işlemlerinde hataların önlenmesine yardımcı olmak, çalışanların ve özel idare teşkilâtının gelişmesine, yönetim ve kontrol sistemlerinin geçerli, güvenilir ve tutarlı duruma gelmesine rehberlik etmek amacıyla; hizmetlerin süreç ve sonuçlarını mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine ve kalite standartlarına göre tarafsız olarak analiz etmek, karşılaştırmak ve ölçmek; kanıtlara dayalı olarak değerlendirmek, elde edilen sonuçları rapor hâline getirerek ilgililere duyurmaktır.

Denetimin kapsamı ve türleri

Madde 38- İl özel idarelerinde iç ve dış denetim yapılır. Denetim, iş ve işlemlerin hukuka uygunluk, mali ve performans denetimini kapsar.

İç denetimi vali veya görevlendireceği iç denetçiler; dış denetim Sayıştay tarafından yapılır.

Ayrıca, il özel idaresinin mali işlemler dışında kalan diğer idarî işlemleri, idarenin bütünlüğüne ve kalkınma planı ve stratejilerine uygunluğu açısından İçişleri Bakanlığı tarafından denetlenir.

İl özel idarelerine bağlı kuruluş ve işletmeleri yukarıdaki esaslara göre denetlenir.

Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur.

Hizmetlerde aksama

Madde 39- İl özel idaresi hizmetlerinin ciddî bir biçimde aksatıldığının ve bu durumun halkın sağlık, huzur ve esenliğini hayatî derecede olumsuz etkilediğinin ilgili bakanlığın talebi üzerine yetkili hukuk hâkimi tarafından belirlenmesi durumunda;

İçişleri Bakanlığı;

a) Hizmetlerde meydana gelen aksamanın giderilmesini, hizmetin özelliğine göre makul bir süre vererek özel idareden ister.

b) Aksama giderilemezse, söz konusu hizmetin yerine getirilmesini o ilin valisinden ister. Bu durumda, vali, aksaklığı öncelikle özel idarenin araç, gereç, personel ve diğer kaynaklarıyla giderir. Mümkün olmadığı takdirde diğer kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarını da kullanabilir. Bu nedenle ortaya çıkacak maliyet vali tarafından İller Bankasına bildirilir ve İller Bankasıncı o özel idarenin müteakip ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden özel idareye ayrılan paydan valilik emrine gönderilir.

Faaliyet raporu

Madde 40- Vali, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen biçimde; stratejik plan ve performans hedeflerine göre yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayan faaliyet raporunu hazırlar.

Faaliyet raporu mart ayı toplantısında vali veya görevlendireceği kişi tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır.

Denetimle ilgili diğer hükümler

Madde 41- Denetimin yapılması ve faaliyet raporunun hazırlanması hususunda bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile diğer kanunların ilgili hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM

Malî Hükümler ve Cezalar

BİRİNCİ BÖLÜM

İl Özel İdaresinin Gelirleri ve Giderleri

İl özel idaresinin gelirleri

Madde 42- İl özel idaresinin gelirleri şunlardır:

- a) Kanunlarla gösterilen özel idare vergi, resim, harç ve katılma payları,
- b) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylar,
- c) Genel ve özel bütçeli idarelerden aktarılabak ödenekler,
- d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler,
- e) İl genel meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler,
- f) Kira, faiz ve ceza gelirleri,
- g) Bağışlar,

h) Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler,

i) Diğer gelirler.

İl özel idaresinin giderleri

Madde 43- İl özel idaresinin giderleri şunlardır:

a) İl özel idaresinin hizmet binaları ve tesislerinin temini, bakımı ve onarımı için yapılan giderler,

b) İl özel idaresinin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler,

c) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri,

d) Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler,

e) Köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar,

f) İl özel idaresinin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve birliklerle ilgili ortaklık payı, üyelik aidatı giderleri,

g) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ücretler ve sigorta giderleri,

h) Yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile özürllülere yapılacak sosyal yardımlar,

i) Dava takip ve icra giderleri,

j) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri,

k) Avukatlık, danışmanlık ve denetim ücretleri,

l) Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve diğer proje giderleri,

m) Sosyo-kültürel ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler,

n) Özel idare hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri,

o) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.

İKİNCİ BÖLÜM

İl Özel İdaresi Bütçesi

İl özel idaresi bütçesi

Madde 44- İlin orta ve uzun vadeli stratejik planına uygun olarak hazırlanan bütçe, il özel idaresinin mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösterir, gelirlerin toplanmasına ve

harcamaların yapılmasına izin verir.

Bütçeye ayrıntılı harcama programları ile finansman programları eklenir.

Bütçe yılı Devlet mali yılı ile aynıdır.

Bütçe dışı harcama yapılamaz.

Vali ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur.

Bütçenin hazırlanması ve kabulü

Madde 45- Vali tarafından hazırlanan bütçe tasarısı eylül ayı başında il encümenine sunulur. Encümen, bütçeyi inceleyerek görüşüyle birlikte kasım ayının birinci gününden önce il genel meclisine sunar.

İl genel meclisi bütçe tasarısını aynen veya değiştirerek kabul eder. Ancak, meclis bütçe denkliliğini bozacak biçimde gider artırıcı ve gelir azaltıcı değişiklikler yapamaz.

Harcama yetkilisi

Madde 46- İl özel idaresi bütçesinin harcama yetkilisi validir. Vali bu yetkisini genel sekretere, varsa genel sekreter yardımcılara, birim amirlerine ve ilçelerde kaymakamlara devredebilir.

İlçelere gönderilecek ödeneklerin, il özel idaresi malî kontrol yetkilisi tarafından vize edilmesi yeterlidir. Bu ödeneklerin harcanması sırasında ayrıca harcama öncesi kontrol işlemi yapılmaz.

Kesin hesap

Madde 47- Her yıl bütçesinin kesin hesabı, vali tarafından hesap döneminin bitiminden sonra gelen martı ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap il genel meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

Kesin hesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanır.

Bütçe ve muhasebe sistemi

Madde 48- İl özel idaresi bütçesine ilişkin esas ve usuller ile muhasebe ve raporlama standartları, çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türleri Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Geçmiş yıl bütçesinin devamı

Madde 49- Herhangi bir nedenle yeni yıl bütçesi kesinleşmemiş ise yeni bütçenin kesinleşmesine kadar geçen yıl bütçesi uygulanır.

Bütçenin kabulüne kadar yapılan işlemler yeni yıl bütçesine göre yapılmış sayılır.

Gelecek yıllara yaygın yüklenmeler

Madde 50- İl özel idarelerinde il genel meclisinin, özel idareye bağlı kurum ve kuruluşlarda yetkili organın kararı ile park, bahçe ve havuz bakımı; araç kiralama, kontrollük, temizlik ve yemek hizmetleri; araç, bilgisayar, faks, fotokopi ve benzeri teknolojik ürünlerin

bakım ve onarım işleri süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen üçüncü ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Borçlanma ve İktisadî Girişimler

Borçlanma

Madde 51- İl özel idaresi, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir.

a) Dış borçlanma, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde sadece il özel idaresinin yatırım programında yer alan projelerin finansmanı amacıyla yapılabilir.

b) İl özel idaresi, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yüzde 10'unu geçmeyen iç borçlanmayı il genel meclisinin kararı; yüzde 10'u geçen miktarlar için meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yapabilir.

c) İl özel idaresi ve bağlı kuruluşlarının toplam iç ve dış borçlarının ana para ve faiz tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının iki katını aşamaz.

d) İller Bankasından yatırım kredisi ve nakit kredi kullanan il özel idaresi, ödeme planını bu bankaya sunmak zorundadır. İller Bankası hazırlanan geri ödeme planını yeterli görmediği il özel idaresinin kredi isteklerini reddeder.

e) Tahvil ihracı yatırım programında yer alan projelerin finansmanı için ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yapılır. Tahvil ihracı yoluyla yapılacak toplam borçlanma (b) ve (c) bentlerindeki oranların hesabına dahil edilir.

Yukarıda belirtilen usul ve esaslara aykırı olarak borçlanan il özel idaresi sorumluları hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda Türk Ceza Kanununun 240 ıncı maddesi hükümleri uygulanır.

İl özel idaresi, borçlanmayla ilgili olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından istenen bilgileri düzenli olarak göndermekle yükümlüdür.

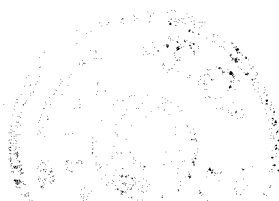
Şirket kurulması

Madde 52- İl özel idaresi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir.

İşletme tesisi

Madde 53- İl özel idaresi, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabilir.

Bu işletmelerin denetimi il özel idaresinin tâbi olduğu usule tâbidir.

Borç ve alacakların mahsubu

Madde 54- İl özel idaresinin, diğer mahallî idarelerden veya merkezî idare kuruluşlarından olan özel hukuk ve kamu hukukuna tâbi alacak ve borçları mahsup edilir.

Bu madde gereğince yapılacak mahsup işlemlerine ilişkin esas ve usuller, İçişleri Bakanlığının olumlu görüşü alınarak, Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cezalar

Özel idare cezaları

Madde 55- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında il özel idaresinin görev ve yetki alanına giren konularda, kanunların verdiği yetkiye dayanarak il genel meclisi tarafından alınan ve usulüne uygun olarak ilân edilen kararlara aykırı davrananlara; mevzuatta başka bir ceza öngörülmediği durumlarda, üç yüz milyon Türk Lirasına kadar para cezası verilir. Suçun herhangi bir işyeri adına işlenmesi durumunda para cezası iki kat uygulanır.

Birinci fıkrada belirtilen suçların, yeme, içme, eğlenme, dinlenme, yatma, taranma ve temizlenme gibi ihtiyaçlarla ilgili ticaret, sanat ve meslekleri yapanlar tarafından işlenmesi durumunda ayrıca üç günden yedi güne kadar işyerinin kapatılması veya ticaret, sanat ve meslekten men cezası verilir.

Ceza verme yetkisi

Madde 56- 55 inci maddede öngörülen cezalar il encümeni tarafından verilir. Ancak vali ve kaymakam, suçun işlendiğini tespit ettirdiğinde yüz milyon Türk Lirasına kadar para cezası ve üç güne kadar iş yerinin kapatılması veya ticaret, sanat ve meslekten men cezası verebilir.

Tutanak düzenlenmesi

Madde 57- Cezayı gerektiren eylemleri yapanlar hakkında özel idarenin yetkili personeli tarafından tespit tutanağı düzenlenir. Tutanakta yasağa aykırı olarak yapılan eylemin yeri, zamanı, niteliği ve aykırı olduğu mevzuat hükmü gösterilir.

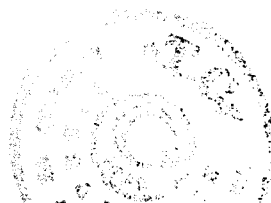
Tutanak, eylemin yapıldığı yerde düzenlenir ve taraflarca imzalanarak bir örneği ilgiliye, diğer örneği on gün içinde il özel idaresine verilir.

İlgilinin tutanağı imzalamaktan veya almaktan kaçınması hâlinde, durum tutanağa yazılır ve bu halde tutanak kendisine tebliğ edilmiş sayılır.

Tutanağa itiraz ve karara bağlama

Madde 58- Haklarında tespit tutanağı düzenlenenler tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde il özel idaresine itiraz edebilir. İtiraz, ilçelerde kaymakamlıklar kanalıyla yapılabilir. Kaymakamlıklara yapılan itirazlar yedi gün içinde il özel idaresine gönderilir.

İtiraz edilen veya edilmeyen tespit tutanakları on beş gün içinde il encümeni tarafından karara bağlanır.

Kararların tebliği ve itiraz

Madde 59- Bu Kanuna göre verilen ceza kararları Tebligat Kanunu hükümlerine göre veya ilgilinin kabul etmesi durumunda imza karşılığı elden tebliğ edilir.

İdari yargı mercilerine yapılacak itiraz, para cezalarının yürütülmesini durdurmaz.

Cezaların uygulanması

Madde 60- Para cezaları, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde il özel idaresi hesabına yatırılmadığı takdirde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümlerine göre tahsil edilir.

İşyeri kapatma cezası, ceza süresince iş yerinin mühürlenmesi; ticaret, sanat ve meslekten men cezası ise, ticaret, sanat ve mesleğin yapılmasını sağlayan belgenin ceza süresince geri alınması suretiyle uygulanır.

Toplatma, yok etme ve eski duruma getirme

Madde 61- 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere, il özel idaresi tarafından satışı ve kullanılması yasaklanmış bulunan maddeler toplattırılır. Yapılan inceleme ve tahlil sonucunda, sağlığa zararlı olanlar imha edilir. Diğerleri sahibine teslim edilir. Otuz gün içinde sahipleri tarafından teslim alınmayan mallar, il özel idaresi tarafından uygun biçimde değerlendirilir.

İl özel idaresinin görev ve sorumluluk alanlarında bulunan tesislere herhangi bir zarar verilmesi durumunda, özel idarece eski duruma getirilerek yapılan masraflar yüzde 30 fazlasıyla zarar verenden tahsil edilir.

ALTINCI KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yurt dışı ilişkileri

Madde 62- İl özel idaresi, il genel meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, kurucu üye veya üye olabilir.

İl özel idaresi, bu teşekkül ve organizasyonlarla ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebilir.

Birinci ve ikinci fıkra gereğince yapılacak faaliyetlerin, dış politikaya ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesi ve önceden İçişleri Bakanlığının izninin alınması zorunludur.

Kaymakamların görevleri

Madde 63- Kaymakamlar, valinin verdiği özel idare görevlerini yapmakla yükümlü ve bu görevlerin yapılmasından valiye karşı sorumludur. Kaymakamlara yaptıkları görevler karşılığında 15.000 rakamının Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ödenek verilir.

Bu madde ile 28 inci maddede belirtilen ödeneklerin ödenmesinde, 4505 sayılı Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin (c) fıkrası ile 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesi hükümleri uygulanmaz.

Diğer kuruluşlarla ilişkiler

Madde 64 - İl özel idaresi, il genel meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstelenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

b) Merkezî idareye ait hizmetlerin görülmesi amacıyla gerekli bina ve tesisler ile arsa ve aynı ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel görevlendirebilir.

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir.

d) Kendilerine ait taşınmaz malları, hizmetlerinde kullanılmak ve süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere bedelli veya bedelsiz olarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması durumunda, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.

Özel idare hizmetlerine gönüllü katılım

Madde 65- İl özel idaresi, sağlık, eğitim, spor, çevre, trafik ve kültür hizmetleriyle, yaşlılara, kadın ve çocuklara, özürllürlere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetlerin yapılmasında ilde dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliği artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular.

Gönüllülerin nitelikleri ve çalıştırılmalarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yazışma

Madde 66- İl özel idaresi, kamu kurum ve kuruluşlarıyla doğrudan yazışabilir.

Avukatlık ücretinin dağıtımı

Madde 67- Bir kadroya bağlı olarak aylık veya ücreti özel idare veya bağlı kuruluşları bütçesinden verilen avukatların takip ettikleri dava ve işlerde; özel idare veya bağlı kuruluşları lehine takdir edilen avukatlık ücreti, hazine avukatlarının tâbi olduğu usule göre dağıtılır.

Yeniden değerlendirme oranının uygulanması

Madde 68- Bu Kanunda belirtilen parasal miktarlar, her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranına göre artırılır.

Acil durum planlaması

Madde 69- İl özel idaresi, yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla ilin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum planlarını yapar, ekip ve donanımı hazırlar.

Acil durum planlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğindeki diğer acil durum planlarıyla da koordinasyon sağlanır ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahalli idarelerin görüşleri alınır.

Planlar doğrultusunda halkın eğitimi için gerekli önlemler alınarak ikinci fıkrada sayılan idareler, kurumlar ve örgütlerle ortak programlar yapılabilir.

İl özel idaresi, il dışında yangın ve doğal afetler meydana gelmesi durumunda, bu bölgelere gerekli yardım ve destek sağlayabilir.

Uygulanmayacak hükümler

Madde 70- Bu Kanunla, il özel idaresinin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle ilgili olarak, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu, 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, 24/6/1995 tarihli ve 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda bu Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 71- 13 Mart 1329 tarihli İl Özel İdaresi Kanunu ile bu Kanunun ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR ve KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 625

Yürürlük

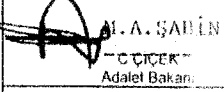
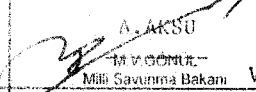
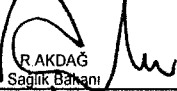
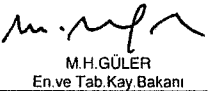
Madde 72 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 73 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ATALAY -T. GÜN- Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.	 R. AKDAĞ -M. FENELİ- Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 G. AKSİT Devlet Bakanı	 A. COŞKUN -K. FİZMEN- Devlet Bakanı V.
 A. A. ŞAHİN -C. ÇİÇEK- Adalet Bakanı V.	 A. AKSU -M. GÖMÜŞ- Millî Savunma Bakanı V.	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. BEGEZEN Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 S. GÜLLÜ Tarım ve Köylere Bakanı	 M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Guv. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	 Ö. ÇİĞRE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101- 350

218